

Konservatoriai grumiasi prieš strateginių objektų privatizavimą

Vilnius, sausio 20 d. (LA-AGEP) - Visos opozicinės Seimo frakcijos pateikė įstatymo projektą, kuriame siūloma iki 2000 metų papildyti neprivatizuojamų įmonių sąrašą. Siūloma neprivatizuoti ir nestatyti į varžytines šių strateginių objektų: įmonės „Lietuvos geležinkeliai“, Vilniaus, Kauno ir Palangos aerodromų, Biržų naftos transporto įmonės „Naftotiekis“, įmonės „Lietuvos dujos“, Lietuvos energetikos sistemos, Ignalinos atominės elektrinės bei visų miestų ir rajonų vandens tiekimo įmonių.

Kaip rašo Lina Pečiūnienė „Lietuvos aidas“, pirmasis opozicijos teikiamas įstatymo straipsnis skelbia: „Naftos perdavimo ir jos produktų importo bei eksporto objektai prireikus gali būti privatizuojami tik pagal atskirą įstatymą“. Sausio 19 d. Seimas pirmu balsavimu pritarė opozicijos projekto pateikimui. Bet tada, pagal LDDP tradiciją, balsavimas pakartotas ir projektas atmetas.

Tą pačią dieną spaudos konferencijoje tokį valdančiosios partijos sprendimą komentavo konservatoriai Andrius Kubilius ir Kęstutis Skrebys.

Kubilius sakė: „Vyriausybė stengiasi išvengti to, kad strateginių objektų privatizavimą spęstų Seimas“. Labai skubiai privatizuoti strateginius objektus vyriausybė pradėjo gruodžio mėnesį, kai Seimas tebesvarstė neprivatizuojamų objektų sąrašą.

Kęstutis Skrebys pastebėjo, kad grupės, kurios siekia privatizuoti energetikos sistemą, ir tų grupių atstovai Seime klaidina, sakydami, neva energetikos objektai nuostolingi. Pagal oficialią informaciją, Biržų „Naftotiekio“ įmonės pelnas 1993 m. tris kartus viršijo įstatinį kapitalą, o 1994 m. buvo daugiau kaip 100%.

Dešimt procentų Energetikos sistemos akcijų leista priva-

tizuoti darbuotojams už investicinius čekius. Premjeras skelbia, kad tai daroma, norint subalansuoti investicinių čekių ir privatizuojamų objektų santykį. Bet Skrebys atsako: „Aiškinimą, kad eilinis žmogus galės dalyvauti energetikos sistemos privatizavime, palikime Premjero sąžinei“.

Jis pasakė, kad už investicinius čekius privatizuota 38% turto, o čekių panaudota beveik 80%. Iki dabartinio Seimo išrinkimo privatizuota 29% turto. Dabar investiciniai čekiai labai nuvertėjo, todėl jų reikia daugiau mažesniame turto kiekiui privatizuoti. Todėl kalbos, kad investicinių čekių skaičius didesnis, negu likę privatizuotini objektų, pasak Skrebio, neatitinka tikrovės.

Kadangi energetikos sistema įrašyta į specialiosios paskirties akcinių bendrovių sąrašą, valstybėje joje turės 70% akcijų; 30% bus privatizuota. Andrius Kubilius, remdamasis Ekonomikos ministerijos sekretoriaus V. Navicko nuomone, teigė, kad vėliau energetikos sistema galės būti restruktūrizuojama — iš jos išskirs atskirus objektus, ir tie 30% privačių akcijų gali atsidurti viename objekte. Sakym, privacia taps atominė elektrinė!

„Lietuvos aidas“ paprašė Skrebio pakomentuoti LDDP frakcijos nario Juliaus Veselkos skelbtą strateginių įmonių privatizavimo būdą (parduoti užsienio, tarp jų ir Rusijos, investitoriams) (Žr. sausio 25 d. „Draugė“). Red. J. Skrebys sakė, kad naftos perdavimo ir eksporto bei importo objektai gali būti parduodami viešo tarptautinio konkurso būdu, tačiau konkurse „neturėtų dalyvauti militarinis politizuotas Rusijos kapitalas“. Jei LDDP remiamos grupės susipratinusios naftotiekį ir dujotiekį, politinė valdžia, pasak Skrebio, visai nebereikalinga: „Sėdint ant čiaupo galima diktuoti kainas, kelti visokias sąlygas“.

Muitinėse suaktyvėjo kova su kontrabanda

Vilnius, sausio 26 d. (Elta) — Ketvirtadienį spaudos konferencijoje Lietuvos muitinės departamento direktorius Vitalijus Gerzonas apžvelgė praėjusių metų muitinių darbą.

Jis informavo, kad praėjusiais metais muitinės postuose surinkta 574 milijonai litų pridėtinės vertės mokesčio, akcizo, importo maitų, išieškota baudų ir delspinigių. Prekių su-laikyta už 13 milijonų litų. Tokiu būdu 1 į muitines įdėtas litas pernai davė 15 litų pelną.

Suaktyvėjo ir kova su kontrabanda. 1993 metais buvo išaiškinta 900 kontrabandos atvejų ir iškeltos keturios baudžiamosios bylos, o pernai — 1.200 kontrabandos atvejų ir 89 bylos. Išaiškinta 17 atvejų, kai per Lietuvą buvo gabenami narkotikai — daugiausia aguonos, kanapės, marihuana.

Direktorius informavo, kad toliau vyksta muitinės postų statyba ir pagrindinis dėmesys skiriamas Kygartų bei Kalvarijų postams. Kalvarijų postą planuojama visiškai atidaryti maždaug vasaros viduryje.

Pajudėjo reikalai ir kuriant bei diegiant Lietuvos muitinių kompiuterinę sistemą. V. Gerzonas nuomone, tai vienas iš efektyviausių būdų kovoti su pažeidimais, nes kuo mažiau muitinės lieka subjektyvus faktorius, tuo jų darbas efektyvesnis.

Į klausimą, kokių priemonių imamasi, kad muitinės postuose nebūtų imami kyšiai, pažeidinėjama drausmė, Muitinės departamento direktorius pripažino, kad tvarka muitinėse dar nepakankama, tačiau nebandoma naudotis „stručio politika“. Pradėjo veikti anoniminis telefonas, kuris ypač pasiteisino darbo drausmės požiūriu, įstatymų įtvirtintas atrankos ir muitinės darbas metodas, įteisintos priemonės ir darbas komisijos.

Nustatyti tam tikri priėmimo ir darbą kriterijai, o visi pareiškimai įsidarbinti registruojami ir tiriami jų padavimo motyvai. Daug naudos atneša ir muitinės darbuotojų skatinimas mokant 10% nuo konfiskuotos kontrabandos lėšų sumos.

Pritaikant šias priemones, už

Buvęs „Geležinio vilko“ brigados vadas pulk. leit. Česlovas Ježerskas (kairėje) su buvusiu krašto apsaugos ministru Audriumi Butkevičiumi ir dabartiniu krašto apsaugos ministru Linu Linkevičiumi. Pulk. leit. Ježerskas nuo sausio 5 d. išvyko studijuoti į Rusijos Federacijos Generalinio Štabo Akademiją Maskvoje. Jis yra pirmasis šios brigados kariškis, išvykęs studijuoti Maskvoje. Iki šiol Lietuvos karininkai buvo siunčiami tobulintis į Vakarų šalis.

Seimo priimtas įstatymas — akibrokštas Bažnyčiai

Vilnius, sausio 25 d. (BNS-AGEP) — LDDP padarė „tikrą akibrokštą Bažnyčiai“, sako Vilniaus arkivyskupas Andrius Bačkis, komentuodamas praėjusią savaitę Seime priimtą Religinių bendrijų teisės išlikusių nekilnojamoji turtą atkūrimo tvarkos įstatymą.

„Viskas buvo padaryta už akių, nieko nesitarus“, pabrėžia per Lietuvos Televiziją sausio 23 d. pasakė Vilniaus arkivyskupas. Dar didesnį susirūpinimą Lietuvos Vyskupų Konferencijos pirmininkui Bačkui kelia valdančiosios partijos pareiškimas, kuris, pasak arkivyskupo, „aiškiai rodo priešišumą ir nesiskaitymą su Bažnyčia“.

Praėjusį savaitgalį priimta LDDP tarybos pareiškime „Dėl valstybės santykio su Bažnyčia“ katalikų bažnyčia kaltinama pastangomis įtakoti valstybės politiką. „Tendencija paversti katalikų Bažnyčią valstybine, o katalikybę — oficialiąja ideologija prieštarauja Lietuvos Respublikos Konstitucijai, kelia grėsmę jaunai mūsų demokratijai ir pažeidžia svarbiausią jos principą — žmonių laisvę gyven-ti ir veikti pagal savo įsitikini-mus ir sąžinę“, nurodoma

LDDP tarybos pareiškime. Jame taip pat priekaištaujama Bažnyčiai už pastangas atgauti turtą „tyliomis ir neoficialiomis derybomis su įvairiomis vykdomosios valdžios institucijomis“. Arkivyskupas Bačkis pasikalbėjimo televizijoje sakė, kad nuo lapkričio mėnesio sudarytos oficialios Šv. Sosto ir Lietuvos Respublikos darbo grupės parengti susitarimai turto grąžinimo klausimais, tačiau įstatymas Seime priimtas „nieko nepranešus ir nieko nesitarus“.

Bažnytinio turto grąžinimo įstatymai negrąžins žemių

Vilnius, sausio 20 d. (LR-AGEP) — Seimo nariai sausio 19 d. per pusvalandį iš esmės balsavimo priėmė du gana nemažos apimties dokumentus: „Lietuvos religinių bendrijų teisės išlikusių nekilnojamoji turtą atstatymo tvarkos įstatymą“ ir „Lietuvos visuomeninių organizacijų įstatymą“.

Kaip rašo „Lietuvos rytas“, pirmojo įstatymo priėmimo procedūroje atsisakė dalyvauti beveik visos (išskyrus Socialdemokratų opozicinės Seimo frakcijos. Tokia pozicija buvo argumentuojama tuo, kad dar nesibaigė konsultacijos tarp Bažnyčios hierarchų ir valdžios atstovų, kad įstatyme nespren-džiama žemės grąžinimo klausimas ir kiti. Nepaisant to, įstatymas buvo priimtas 59 Seimo narių balsais.

Minėtame įstatyme numatyta, kad religinės bendrijos turi teisę išlikusių nekilnojamoji turtą (išskyrus žemę ir mišką), kuris buvo nacionalizuotas arba kitaip valstybės nusavintas. Ši teisė atstatoma, grąžinant išlikusių religinių bendrijų turtą arba išmokant piniginę kompensaciją. Įstatyme nurodoma, kad religinės bendrijoms negrąžinami gyvenamieji namai ir butai, taip pat pertvarkyti ar perstatyti pastatai, istorijos, archeologijos ir kultūros objektai, turintys valstybinės reikšmės. Pastarieji gali būti perduoti neterminuotam naudojimui, nu-stačius jiems paminklosaugos sąlygas ir religinei bendrijai pasirašius saugojimo įsipareigojimą.

Žymiai padidėjo Lietuvos išlaidos ambasadoms

Vilnius, sausio 18 d. (LR-AGEP) — Užsienio reikalų ministerijos duomenimis, dabar Lietuvos atstovybėse užsienyje dirba 192 žmonės, iš jų 89 turi diplomatinį rangus, 13 jų — ambasadoriai. Užsienio reikalų ministerijoje yra 78 tarnautojai kuriems suteikti diplomatiniai rangai.

Numatoma, kad šiemet jų padidės apie 30-čia. Daugiausia ir ambasados išvyks dirbti ekonomikos patarėjai. Vieno atstovybės darbuotojo užsienio šalyse išlaikymas per metus 1993 m. kainavo 50,000 dolerių. Pernai jų atlyginimams išleista beveik 2.75 milijonai dolerių. Lietuvos ambasadoriaus Norvegijoje atlyginimas — 2,565 dolerių.

Užsienio reikalų ministerijai, įskaitant išlaidas Lietuvos atstovybėms užsienyje, 1994 metais buvo skirta beveik 23 milijonai dolerių.

Užsienyje veikia 22 Lietuvos ambasados, 5 atstovybės tarptautinėse organizacijose, 3 konsulatų ir 11 Garbės konsulatų. Daugiausia ambasadų įsteigta 1993-1994 metais.

Šiemet 142,000 dol. skirta naujai ambasadai Izraelyje, 134,000 ir 220,000 dol. Egipte ir Kinijoje numatomoms steigti ambasadoms. Gardine steigiamam konsulatui skirta beveik 80,000 dolerių.

Lietuva savo nuosavybėn yra išsigijusi 12 pastatų užsienyje. Už Lietuvos ambasados pastatą Ukrainos sostinėje Kijeve sumokėta 700,000 dolerių. Šiemet numatoma pirkti pastatą Baltarusijos sostinėje Minske, pradėti statyti ambasadą Rygoje ir konsulatą Karaliaučiuje. Vasario 16-ąją numatomos įkurtuvės Lietuvos ambasadoje Kazachstano sostinėje Almaty.

Svarstys įstatymą dėl pabėgėlių priėmimo

Vilnius, sausio 26 d. (Elta) — Galimas dalykas, kad Lietuva prisijungs prie maždaug 120 šalių, kurios šiuo metu priglau-džia pabėgėlius. Tai bus padaryta priėmus įstatymą dėl pabėgėlio statuso. Jo projektas ketvirtadienį pateiktas Seimui. Įstatymas nustatys užsieniečiams, ieškantiems prieglobsčio, pabėgėlio statuso suteikimo sąlygas ir tvarką.

Alytus atsisakė Jungtinių Tautų bazės

Vilnius, sausio 25 d. (LA-AGEP) — Daugiau kaip prieš metus, kai Krašto apsaugos ministerijoje kilo idėja steigti trijų Baltijos šalių taikos palaikymo batalioną (vadinamą BALTBAT, kuris veiks Jungtinių Tautų siunčiamas), imta žvalgytis po Lietuvą, kur galima būtų įkurdinti pagrindinę Lietuvos, Latvijos ir Estijos žydrujų šalmų bazę.

Kaip rašo Gintaras Mikšūnas „Lietuvos rytas“, tinkamos vietos, gerų sąlygų poligonui ir mokymo bazei įrengti ieškota Panevėžyje, Marijampolėje, Rukloje, Šiauliuose. Labiausiai tinkanti atrodė lauko kariuomenės „Geležinis vilkas“ brigados Alytaus bataliono bazė, kurioje kadaise buvo sovietų armijos mokomasis desantinis junginys. Bazė gerai išilaikiusi, nereikėtų daug lėšų įrangai, o ir Alytaus miestui būtų nauda.

Buvęs krašto apsaugos ministras Audrius Butkevičius, lankydamsis Briuselyje paminėjo Alytaus bazę, kaip tinkančią Žydriesiems šalmams mokytis. Atvykę Vakarų ekspertai taip pat neblogai įvertino Alytaus lauko kariuomenės „Geležinio vilko“ brigados teritoriją.

Bet prieš taikos palaikymo bataliono įkūrimą Alytuje sukilo miesto valdžia. Alytaus miesto deputatų taryba pareiškė, kad šaudykla ir treniruotų aiškintynas yra miesto teritorijoje, įvairios pratybos, šaudymai trukdys gyventojų ramybei, o kaip „Lietuvos aidui“ pasakė Alytaus bataliono vadas plk. lt. A. Ramoška, vienas iš argumentų buvo ir tas, kad taikdary batalionas atneš į miestą venerinių ligų epidemiją.

Tačiau, pasak alytiškių, klūvinys — ne gyventojų ramybei ir ne venerinės ligos, o šaudykla, kuri yra miškelyje ant Nemuno kranto. Mat tenai pažadėta skirti sklypus kai kuriems Kauno, Alytaus ir Marijampolės verslininkams. Pagal priklausomybę šaudykla yra valstybės nuosavybė, o ją disponuoja Krašto apsaugos ministerija. Į vyriausybę ėmė plūsti raštai iš Alytaus tarybos, kad ši teritorija būtų atiduota Alytaus miesto savivaldybei.

Dėl Alytaus savivaldybės sukelto triukšmo spaudoje ir spaudimo vyriausybei Krašto apsaugos ministerija atsisakė minties kurti BALTBAT bazę šiame mieste.

Buvo nutarta panaudoti Ruklos bazę, o kol buvo stumdomasi ir vilkinama, Lietuva iš vis prarado iniciatyvą BALTBAT bazės kūrimu. Tuo tarpu latviai nemiegojo ir pasiūlė Adazių

Jo projekte numatoma, kad Lietuvoje pabėgėlių bus pripažįstamas užsienietis, tuomet, kai dėl pagrįstos baimės būtų persekiojamas dėl rasės, religijos, tautybės ar dėl politinių įsitikinimų negali ar bijo naudotis tos šalies, kurios pilietis jis yra, gynyba. Tačiau teisė naudotis prieglobsčiu Lietuvoje nebus suteikiama, kai yra pagrindo manyti, kad jo siekiantis asmuo įvykdė nusikaltimą taika prieš taiką, arba karinį nusikaltimą, kad yra kaltinamas už nepolitinio pobūdžio nusikaltimą, kad jis pagrįstai gali būti laikomas pavojingu Lietuvos saugumui.

Pabėgėlio statusą suteiks Vidaus reikalų ministerija.

bazę, kurioje ir buvo įsteigtas pagrindinis Baltijos šalių taikos palaikymo bataliono mokymo centras.

Dėl Alytaus šaudyklos ir toliau vyksta karas. Miesto taryba, vadovaujama pirmininko D. Kurtinaičio, vėl rašo raštus premjerui.

Šaudykla naudojasi ne vien kariškiai. Pasak plk. lt. A. Ramoškos, ten mokosi šaudyti ne tik Alytaus „Geležinio vilko“ atskirojo Kunigaikštienės Birutės bataliono kariai ir karininkai, bet treniruojasi beveik visa Alytaus igula, apie 1,500 savanorių. Vidaus reikalų ministerijos pirmojo vidaus pulko Alytaus kuopos kariai, policijos pareigūnai, „Aro“ vyrai bei penkių Alytuje veikiančių bankų apsaugos darbuotojai.

Praradus šaudyklą ir prie jos esantį taktinį lauką, visą Alytaus igulą tektų išvaikyti, o „Geležinio vilko“ batalioną išformuoti. Vaziavo komisijos iš Vilniaus, buvo galvota, kad imanoma rasti kompromisą, pasiūlyti kitą sklypą arba pinigų šaudyklai perkelti. Tačiau nei pinigų, nei sklypo iki šiol nėra. Buvo žadėtas sklypas Džūkijos nacionaliniame parke, tačiau sukiltų aplinkosaugininkai ir žalieji.

Krašto apsaugos ministerija jau yra atidavusi savivaldybei 110 ha plotą netoli Santaikos gyvenvietės bei 160 ha buvusį tankų poligoną netoli Radžiūnų. Tačiau savivaldybės apetitas nesumažėjo. Į Alytaus šaudyklą 1994 m. kariškiai investavo 45,000 litų.

Kaip pavyko sužinoti, vyriausybė ir Krašto apsaugos ministerija nepritaria Alytaus miesto tarybos planams išskeldinti šaudyklą. Nepritaria tokiam dalykui ir Alytaus tarybos dešiniojos pakraipos deputatai bei opozicinių partijų Alytaus miesto skyriai.

Lietuvos karininkas studijuoja Maskvoje

Vilnius, sausio 19 d. (LR-AGEP) — Motorizuotų pėstininkų „Geležinio vilko“ brigados vadas pulkininkas leitenantas Česlovas Ježerskas išvyko į Maskvą studijuoti Rusijos Federacijos generalinio štabo akademijoje.

Iki šiol krašto apsaugos ministras Linas Linkevičius pabrėždavo Lietuvos integravimąsi į Vakarų politines ir saugumo struktūras, o Lietuvos kariškiai buvo siunčiami tobulintis į Vokietiją ir JAV.

Beje, 1974 m. pulk. leit. Česlovas Ježerskas kartu su Rusijos gynybos ministru Pavel Gračev tarnavo Kaune dislokuotame sovietų armijos dalinyje.

KALENDORIUS

Sausio 28 d.: Šv. Tomas Akviniatis, Bažnyčios mokytojas (1225-1274); Petras, Karolis, Leonidas, Nijolė.

Sausio 29 d.: Ketvirtas eilinis sekmadienis; Sulpicijus, Valerijus, Girkantas, Pranciškus.

Sausio 30 d.: Martyna, Jacinta, Ipolitas, Nikodemas, Bangulė.

Sausio 31 d.: Jonas, Marcelė, Liudvika, Liuda, Jaunė.

IŠ ATEITININKŲ GYVENIMO

Redaguoja: Karolina Kubilienė
7525 Sheridan Dr. 3E, Willowbrook, IL 60514

TROKŠTAME ATNAUJINTI TĖVYNĖ KRISTUJE

Gražia popietę mokiniai ir mokytojai nekantraudami laukė atvykstant svečių – Pasvalio ateitininkų.

Mūsų mokykloje ši diena neeilinė: įsteigiama ateitininkų kuopelė. Mintis įsijungti į šį kilnų judėjimą – neatsitiktinė, nes mums rūpi Lietuvos ateitis, norime savo veiklą grįsti tikėjimu ir meile.

Susibūrimui prasidėjus, pagerbime įnešamą trispalvę ir sugiedojome Tautinę giesmę. Po bendros maldos, Šventojo Rašto skaitymo simboliškai pasižadėjome dideliais ir mažais darbais įkūnyti ateitininkų idėjas, giedojome giesmę „Ką padarė vienam iš mažiausių brolių, tą padarė man...“, kuri bus krinčinečių Credo.

Su džiaugsmu sutikome žinią, jog Krinčino parapijos klebonas Sigitas Uzdavinys priėmė mūsų kvietimą būti dvasios vadu. Gerbiamas kunigas glaudai apibūdino kelią, kuriuo ejo ateitininkija, principus – katalikiškumą, tautiškumą, inteligentiškumą, visuomeniškumą ir

šeimininkumą, pasidžiaugėme, kad ateitininkais susidomėjo ir toji jaunimo karta, kuriai nebeteko ateitininkų vėliavos matyti, palinkėjo būti teisingais, tyrais ir draugiškais, Kristų laikyti savo gyvenimo centru.

Mūsų svečiai iš Pasvalio giedojo giesmes, pasakojo apie savo veiklą. Mes tartum girdėjome jų pokalbį su Dievu, prie tos maldos ir patys prisidėjome. Pasvalietiai pakvietė visus sugiedoti Lietuvos ateitininkų himną. Mokyklos vadovai pasveikino naujus ateitininkus ir pakvietė visus arbatos. Vėl kalbėjome, kartu giedojome vildamiesi, jog svečiai ir ateityje turims sau savo buvimą. Atsiveikiname su Pasvalio ateitininkais, o širdyje liko malonūs įspūdžiai ir didelis noras tarnauti Dievui ir Tėvynei.

Inga Buckaitė,
Krinčino pagrindinės
mokyklos ateitininkė

Iš Panevėžio vyskupijos ateitininkų laikraščio jaunimui.

ŽVILGSNIS Į PRAEJUSIUS METUS

Popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymas Lietuvoje buvo labai didelis įvykis. Tai dideli pasirošimai, planavimai.

Vilniaus universiteto Religijos studijų ir tyrimų centras (vadovė Eglė Laumenskaitė) rengia studiją apie popiežiaus Jono Pauliaus II apsilankymą Lietuvoje. Taip rašo „Naujas židinis/Aidai“ 1994 m. rugsėjo spalio laidoje. Šiam projektui centras renka medžiagą iš spaudos analizę, rengia pokalbius. Tam reikalui kviečiami įvairių sričių pasauliečiai inteligentai, jų tarpe Vilniaus arkivyskupas Audris Bačkis.

Idomu skaityti jų pasisakymus, svarbu sužinoti ko buvo laukta iš šio vizito, o svarbiausia, ar matosi, kokie pasikeitimai įvyko žmonių galvosgnyje. Žinoma, čia ir skiriasi nuomonės. Pokalbininkams į akis krito valstybės skiriamas dėmesys, gal net per didelis. Todėl kai kurie savo vertinimą turėjo skirti ir dvi dalis: vieną asmenišką pergyvenimą, o kitą spektaklinę. Išorinis buvo labai puošnus, bet susirinkusius tas nelabai domino. Jiems labiau buvo idomu ką popiežius turėjo pasakyti ir ką tuose pasakymuose kas jį jautė. Daugelis pokalbininkų iš anksto nežinojo kaip tam susitikimui pasiruošti. Žinoma, tikintieji ir dvasininkai jautė ką Šventas Tėvas jiems pasakys. Tačiau eiliniai žmonės laukė gal „stebuklo“, kad atvykęs Jonas Paulius II iš karto „įkvėps Šventąją dvasią“ ir jų tikėjimas sustiprės, 50 metų įdiegtas ateizmas ištirps, o ir jų ekonominis gyvenimas pagerės.

Pokalbyje dalyvaujantieji tokių dalykų nesitikėjo ir kai jiems teko pasikalbėti su savo draugais, kurie buvo abejingi tam apsilankymui, susidarė nuomonė, kad jie pozityviai vertino tą vizitą. Ypač tą pajuto dalyvavę Šv. Jono bažnyčioje. Dauguma ten kvieštųjų atėjo abejingi, bet Popiežiaus išreikšta mintis: „Šiame sunkiame kelyje į ateitį, kurios niekas negali nuspėti ir nubrėžti jos ribų, tikrai lemiama reikšmė

turi intelektualų vaidmuo“, juos paveikė.

Pokalbyje dalyvaujantieji supranta, kad popiežius atvyko ne į save žmones patraukti; jo noras – atverti visų širdis į Kristų. Jis žinojo, kaip kalbėti su jaunimu, paprastais žmonėmis, inteligentais. Jo kalba lietuviškam jaunimui, anot Vilniaus arkivyskupo Audrio Bačkio, tai tik paprastas katekizmas arba abėcėlė, palyginant su tuo, ką jis pasakė viso pasaulio jaunimui Denveryje, Amerikoje. Čia jis daugiau kalbėjo apie pasaulio blybes, kels, ir visa kita. Jonas Paulius II pasakė daug pamokantių dalykų jaunimui Kaune, bet jo žodžiuose nebuvo jokio moralizavimo. Savo pamoklose popiežius iškėlė vertybių ugdymo reikalą, bet jis supranta kokią žalą padarė komunizmas ir viską atstatyti reikia daug laiko.

Diskusijų dalyviai pasigenda atgarsio, kurį popiežius mėgino iškelti savo pamoklose, susitikimuose. Jei iš hierarchijos laukti, kad patrauktų mus prie Bažnyčios, tai mes neišgirdome Jono Pauliaus II primygtinai pasakytą žodį, kad žmonės yra Bažnyčia.

Dalyviai taip pat nustebe tylo Lietuvoje dėl Šv. Tėvo išleisto enciklikos „Veritatis splendor“, kuri visą Europą suskaldė į atskiras stovyklas. Tuo tarpu enciklika dar nepasiekė Lietuvos.

K. K.

SAS 1994 m. Žiemos akademijoje studentai ateitininkai susidomėjo klausosi paskaitos.

1994-95 metų Studentų Ateitininkų sąjungos centro valdyba. Iš k. – Laura Lapšytė – narė, Kristina Liaugaudaitė – pirmininkė, Haris Subačius – sekretorius, Julija Krumplytė – vicepirmininkė ir išdėtininkė, Kristina Vygantaitė – narė.

LIETUVOS ATEITININKAI APIE SAVE

Linkuva

Linkuvos vidurinės mokyklos moksleiviai nori būti ateitininkais. Jie renkasi du kartus savaitėje, gieda giesmes, svarsto šandienos religinio bei visuomeninio gyvenimo problemas. Sekmadieniais gieda bažnyčioje per jaunimo šv. Mišias.

Utena

Utenoje veikia Kristaus Dangūnų Žengimo ateitininkų kuopa. Kuopos pagrindą sudaro „Saulės“ gimnazijos moksleiviai. Renkasi kiekvieną antradienį. Susipažįsta su ateitininkų ideologija, principais,

vadais. Svarsto ateitininkų šandienos problemas, ruošia programėles šventėms. Dažnas svečias susirinkimuose yra klebonas P. Adomonis. Kuopos globėja – s. Kristina.

Ramygala

Ateitininkų veiklai pritariančių moksleivių grupelė buriasi Ramygalos vidurinėje mokykloje. Susitikimuose kalbama apie ateitininkų susikūrimo istoriją. Mokosi giedoti Ateitininkų himną. Spalio mėnesį kalbėjosi apie Panevėžio vyskupą K. Paltaorai. Prieš Kalėdas galvoja applančyti vienišius senelius, padovanoti jiems patį pagamintą

RYŽTINGAS ŠUOLIS

nepažeidžiamumu. Pasitikię mas iš esmės niekada nelieta atskirtas nuo rizikos. Ir vis dėlto rizikuojame, nes žmogiški ryšiai yra mums kaip vanduo ir oras – be jų žmogus miršta. Išryškėja du iššūkio aspektai: nauja situacija ir rizika tam, kas ją priima.

Iššūkis studentams ateitininkams šiandien: ar būsimie apriboti bendraminčių ratu, ar tapsime atviri naujiems žmonėms, idėjoms, veiklai, visuomenei ir savo pačių galimybėms. Ką tai reiškia mums kaip organizacijai? Visi, kurie ieško Kristaus pilnatvės išsipildymo pasaulyje, turi būti didelių sunkumų mus surasti: turi turėti galimybę pasirinkti ir įprastini save ateitininkiškoje šeimynoje.

Patirtis rodo, kad dabartinė kuopų sistema nėra pajėgi skatinti organizacijos augimą, nes, pasiekus tam tikrą žmonių skaičių, vėliau augama labai pamažu. Naujo susiorganizavimo pavyzdžių galėtų būti korporacinis veikimas ir studijų rateliai. Būrimosi į korporaciją pagrindas yra studijų sritis arba bendri interesai. Toks veikimas: 1. leidžia savo idėjas pritaikyti konkrečiai; 2. netrukdo studijuoti, bet priešingai – sudaro daug didesnes galimybes kartu ir nenuobūdžiai gilintis į savo sritį; 3. suteikia pretekstą ateiti į organizaciją tiems, kurie nėra įsigilinę į ateitininkų idėjas.

Studijų rateliai – tai įvairių problemų sprendimas ir jų įgyvendinimas bendraminčių susirinkimuose. Tokia veikimo forma padeda susirasti naujų veiklų ir idėjų bendraminčių, taip pat leidžia patirti šeimyniškos bendruomenės dvasią. Didžiausias tokio veikimo trūkumas yra tas, kad tektų palikti jaukias kuopas ir susitikti su kitais žmonėmis, surasti savo vietą naujoje situacijoje. Būtent čia iššūkis organizacijai tampa asmeniniu iššūkiu: ar aš ryžiausi su dviem, trim draugais pradėti burti naują studentų būrelį, norinti ir tikinti, kad galima visa atnaujinti Kristuje.

Vygantas Malinauskas
Iš Lietuvos SAS aplinkraščio
1994 m. Nr. 3

ATEITININKŲ ŽIEMOS AKADEMIJA JONIŠKYJE

Studentų Ateitininkų sąjungos nariai sausio 22-29 dienomis Joniškioje organizuoja žiemos akademiją „Vadovavimas ir tarnystė“.

Kiekvieną rytą daugiau nei šimtas ateitininkų ir sąjungai prijauniančių Joniškio mokyklose skaitys paskaitas, bendraus su mokiniais.

Savaitę trukdiančioje akademijoje žada dalyvauti daktaras Arvydas Žygas, politologas Egidijus Vareikis, muzikologas Donatas Katkus, dirigentas Gediminas Dalinkevičius. Studentai ateitininkai kasmet organizuoja žiemos akademijas tolimesniuose nuo sostinės nedideliuose šalies miestuose. („Lietuvos aidas“, 1995.I.20)

dovanėles. Labai nori bendrauti ir dalyvauti įvairiuose renginiuose.

Panevėžys

Šv. Kazimiero jaunųjų ateitininkų kuopa 14 vidurinėje mokykloje įsikūrė 1991 metais. Kuopos veikloje dalyvauja 30 moksleivių: 16 iš jų dvasių žodį. Jaunesnieji vasarą dalyvauja ateitininkų stovyklose, vyresnieji – akademijose. Dalis ateitininkų įsijungia į liturginį gyvenimą, kultūrinę veiklą, susipažįsta su ateitininkų ideologija, tautos istorija, stiprina savo tikėjimą. Kuopos pirmininkė – Agnė Vaivadaite, globėja – s. Vanda Žemeliauskaitė.

Lapkričio 19 d. trys Tilvyčio Žalvarnio kuopos ateitininkai davė žodį. Panevėžio 18 vidurinėje mokykloje lapkričio 24 d. įvyko priešdėntinis vakaras. Naujus narius pasveikino vyskupijos dvasios vadas kun. R. Gudelis, globėja A. Saladūnaitė, kun. S. Jasilionis. Vakaras buvo pilnas dainų ir žaidimų.

(Iš Panevėžio vyskupijos ateitininkų laikraščio)

DR. ALGIRDAS KAVALIŪNAS

Specialybė vidaus ir kraujos ligos
5540 S. Pulaski Rd.
Tel. 312-585-2802
Pirmd. 9 v.r. - 7 v.v., antrd., trečd. ir penkd. 9 v.r. - 3 v.p.p., ketvd. 10 v.r. - 7 v.v. Šešt. ir kt. dienomis reikalingas susitarimas.
Prima „Medicare Assignment“.
Sumokama po vizito.

DR. DOMAS LAKPUS

Praktika su
Dr. McElligott ir Dr. Adams
VIDAUS IR PLAČIŲ LIGOS
15300 West Ave., Orland Park
708-348-8100
10 W. Martin, Naperville
708-355-6776
Valandos pagal susitarimą
Nakties metu tel.: 708-857-8383

ILLINOIS PAIN TREATMENT INSTITUTE

Skausmo gydymo specialistai
JONAS V. PRUNSKIS, MD
TERRI DALLAS PRUNSKIS, MD
Chicago 312-726-4200
Elgin 708-622-1212
McHenry 815-344-5000, ext. 6506

EVERGREEN PARK X-RAY

DR. E. RINGUS RADIOLOGAS
9760 S. Kedzie
Tel. 708-636-6500
Val. 9-5 kasdien

DR. DANA M. SALIKLIS

DANTŲ GYDYTOJA
10442 W. Cermak Rd.
Westchester, IL 60153
Tel. 708-531-1113
Valandos pagal susitarimą

DR. KENNETH J. YERKES

DR. BOB DOKHANCHI
Dantų Gydytojai
Pensininkams nuolaida
4007 W. 59 St., Chicago, IL
Tel. 312-736-5856
4707 S. Gilbert, LaGrange, IL
Tel. 708-362-4467

Kab. tel. 312-586-3186

Namų 708-381-3772
DR. PETRAS ŽILIOBA
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
6745 West 63rd Street
Val: pirmad. ir ketvd. 3 v.p.p. - 6 v.p.p.
Kitomis dienomis - susitarus

DRAUGAS

(USPS-161000)

THE LITHUANIAN WORLD WIDE DAILY

Published daily except Sundays and Mondays, Legal Holidays, the Tuesdays following Monday observance of Legal Holidays as well as Dec. 26th and Jan. 2nd by the Lithuanian Catholic Press Society, 4545 W. 63rd Street, Chicago, IL 60629-5589.

Second class postage paid at Chicago, IL and additional mailing offices. Subscription Rates: \$95.00. Foreign countries \$110.00. Postmaster: Send address changes to Draugas - 4545 W. 63rd St., Chicago, IL 60629.

Pašto išlaidas mažinant, pakvėtimai už gautas prenumeras nesunčiami. Ant DRAUGO prie kiekvieno skaitytojo adreso, gavus iš jo mokėstį, atžymima, iki kada yra užsimokėjęs.

Už „Draugo“ prenumeratą atsiliginama iš anksto

JAV	Metams	1/2 metų	3 mėn.
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$95.00	\$55.00	\$35.00
Tik šeštadienio laida:	\$110.00	\$60.00	\$40.00
JAV	\$55.00	\$40.00	\$30.00
Kanadoje ir kitur (U.S.)	\$60.00	\$45.00	\$35.00
Užsakant į Lietuvą -			
Oro paštu	\$500.00	\$250.00	
Tik šeštadienio laida	\$160.00	\$85.00	
Paprastu paštu	\$100.00	\$55.00	
Tik šeštadienio laida	\$55.00	\$55.00	

• Administracija dirba kasdien nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
• Redakcija dirba kasdien nuo 8:30-4:00; šeštadieniais nedirba.

• Redakcija straipsnius taisto savo nuožūra. Nesunaudotų straipsnių nesaugo. Juos grąžina tik iš anksto susitarus. Redakcija už skelbimų turinį nedaoko. Skelbimų kainos prisiunčiamos gavus prašymą.

DALIA E. CEPELE, D.D.S.

DANTŲ GYDYTOJA
7915 W. 171st
Tinley Park, IL 60477
(708) 614-5871
Valandos pagal susitarimą

DR. ARYDAS J. DAILIDĖ

DANTŲ GYDYTOJAS
21470 S. Main St.
Matteson, IL 60443
Tel. 708-746-0033
Valandos pagal susitarimą

DR. ELIGIJUS LELIS

AKIŲ LIGIŲ CHIRURGIJA
15505-127 St.
Lemont, IL 60439
Tel. 815-723-0353
7600 W. College Dr.
Palos Heights, IL 60453
Tel. 708-361-0010

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.

4647 W. 103 St., Oak Lawn, IL
Pirmas apyl. su Northwestern un-to diplomu, lietuviams sutarkus dantis už priemamą kainą. Pacientai priimami absoliučiai punktualiai. Susitarimui (kalbėti angliškai) tel. 708-422-8260

Kab. 312-735-4477;

Rez. (708)246-0067; arba (708)246-6581
DR. E. DECKYS
GYDYTOJA IR CHIRURGĖ
SPECIALYBĖ - NERVŲ IR
EMOCINIS LIGOS

CRAWFORD MEDICAL BUILDING

6449 So. Pulaski Road
Valandos pagal susitarimą

DR. A. B. GLEVECKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
SPECIALYBĖ - AKIŲ LIGOS
3900 W. 95 St. Tel. (708) 422-0101
Valandos pagal susitarimą
Pirmd. 3 v.p.p. - 7 v.v., antrd. 12:30-3 v.p.p.
trečd. užsaryta, ketvd. 3 v.p.p., penkd. ir šešt. 9 v.r. - 12 v.p.p.

6132 S. Kedzie Ave., Chicago

(312) 778-9999 arba (312) 489-4441
DR. K. A. JUCAS
ODOS LIGŲ SPECIALISTAS
GYDO ODOS AUGLIUS, ŽAIZDAS IR
IŠSIPLĖTUSIAS KOJŲ VENAS
KOSMETINE CHIRURGIJA

DR. JOVITA KERELIS

Dantų Gydytoja
3315 W. 55th St., Chicago, IL
Tel. (312) 476-2112
9525 S. 79th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. (708) 598-8101
Val. pagal susitarimą

DR. VILJA KERELYTĖ

Chiropraktinis gydymas, sveikos mitybos pritaikymas ir akupunktūra
7271 S. Harlem, tel. 708-594-0400
Bridgeview, IL 60455
Valandos pagal susitarimą

DR. P. KISIELIUS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1443 So. 50th Ave., Cicero
Kasdien 1 iki 8 v.v.
išskyrus treč. Šešt. 12 iki 4 val. p.p.

DR. PETRAS V. KISIELIUS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS gydymas bei chirurgija
172 Schiller St., Elmhurst, IL 60126
708-941-2606
Valandos pagal susitarimą
Vakaris ir savaitgaliais tel. 708-834-1120

DR. S. LAL

SPECIALYBĖ - VIDAUS LIGOS
7722 S. Kedzie, Chicago 60652
Tel. 312-434-2123
Pirmd. 2 v.p.p. - 7 v.v., antr. 9 v.r. - 12, ketvd. 12 - 4 v.p.p., penkd. 12 - 6 v.v.

DR. RAMUNĖ MACIEJAUSKAS

DANTŲ GYDYTOJA
9356 S. Roberts Road
Hickory Hills
Tel. (708) 598-2131
Valandos pagal susitarimą

LINAS A. SIDRYS, M.D.

Ophthalmologas/Akių Chirurgas
9830 S. Ridgeland Ave.
Chicago Ridge, IL 60415
708-636-6622
4149 W. 63rd St.
312-735-7709

DR. ROMUALDAS POVILAITIS

DANTŲ GYDYTOJAS
Tel. (312) 767-7575
5780 Archer Ave.
(6 blokal) į vakarus nuo Cicero Ave.)
Valandos pagal susitarimą

Kab. tel. (312) 471-3300

VIDAS J. NEMICKAS, M.D.
KARDIOLOGAS - ŠIRDIES LIGOS
7722 S. Kedzie Ave.,
Chicago, Ill. 60652

Cardiac Diagnosis, Ltd.

Marquette Medical Building
6132 S. Kedzie
Chicago, IL 60629
Tel. (312) 436-7700

RIMGAUDAS NEMICKAS, M.D.

S. PRASAD TUMMALA, M.D.

Širdies ir Kraujagyslių Ligos
Valandos pagal susitarimą

Namų (708) 584-5527

DR. ALGIS PAULIUS
ORTOPEDINIS LIGOS
CHIRURGIJA

6132 S. Kedzie, Chicago, Ill.

Tel. (312) 925-2670

1185 Dundee Ave., Elgin, Ill. 60120

Valandos pagal susitarimą

DR. L. D. PETREIKIS

DANTŲ GYDYTOJA

9055 S. Roberts Rd., Hickory Hills, IL

1 mylia į vakarus nuo Harlem Ave.

Tel. (708) 598-4055

Valandos pagal susitarimą

DR. RAIMUNDAS RUGINIS

Chiropraktinis gydymas nuo

nugaros, kaklo ir galvos skausmų

1025 Ogden Ave.

Lisle, IL 60532

Tel. 708-963-1410

DR. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLĖS IR PROSTATOS

CHIRURGIJA IR GYDYMAS

6132 S. Kedzie

Val: antr. 2-4 v.p.p. ir ketv. 2-5 v.p.p.

Šešt. pagal susitarimą

Vizitai apmokami Medicare

Kabineto tel. (312) 776-2880

Namų 708-448-5545

Priklauso Holy Cross ir

Palos Community ligoninėms

EDMUNDAS VIŽINAS, M.D., S.C.

Nuotr. Alberto Kerelio

RUSIJOJE NETEPĖS, TOLI NENUVAŽIUOSI

Aldona Zailskaitė

tybės stud. Šmuškevičius pasakojo: „Sovietų Sąjungoje viskas yra galima, tik reikia žinoti, kur prieiti“. Juo labiau šiuo metu, kai viskas yra parduodama pradedant eksporto leidimu baigiant automobilio vairavimo teises pažymėjimu. Statistiniai duomenys rodo, kad areštų įvykių, pradedant 1992 m., kas

Organizuotų nusikaltimų grupėse yra labai paplitęs kyšininkavimas. Jie stengiasi „pater-

Kai susitinka rytai ir vakarai

ti" prokurorus, policijos valdininkus ir kitokius valdžios pareigūnus. Nustatyta, kad šiu rūšių pareigūnai gauna nuolatinius atlyginimus iš nusikalčių. Senesniai Maskvoje buvo išaiškinta, kad du prokurora

turejo ryšius su mafija. Vienas buvęs KGB pareigūnas, tarnaujantis Rusijos federacijos saugumo žinyboje, buvo areštuotas Voroneže, nes už atlyginimą padeda įvairių organizuotoms nusikaltėlių grupėms.

IŠ IPATĖLIO ŠNEKTU

Īpatēlis buvo šņektos žmogus. Ne vien šņektos, bet ir sau žmogus. Jo ne tik šņektos, bet ir pats buvimas buvo kiek kitoks, negu visų kitų. Kai visi dalges jau kaldavosi stati, jis savąjį vie tebeplakdavo ant sėdimo-
sios pentelės: kai visi savo dalgėms jau buvo įsitaisę šunkojus, kad laisvomis rankomis galėtų laisviau suk-
ti ir plačiau užgriebti, jis tebesuko su nauruku; pagaliau, kai visi naudojo degtukus, jis tebesivertė su skiltuvu. Iš miško parsinešdavo kempį, jas užmerkdamo, raugin-
damo, salietros dėdavo, kad išdžiūvusios geriau užsidegtų. Kai išdžiovindavo, kempės nebebuvo pana-
šios į kempes, bet tapdavo minkštos, papuršusios, rudos, lengvai plėšomos. Tai to rudo pūko atplėšęs, kairės rankos nykščiu prispausdavo prie titnago gabaliuko, desinąja brūkštelėdavo skiltuvu per titnagą, iššokdavo kibirkštys ir rudas kempės pūkas pradėdavo rūkti. Man, vaikiui, buvo smagu žiūrėti, kaip rudų pūku bėga rau-
doni degimo kirminiukai. Kai kempė gerai įsidedgavo, įsidedavo ją į pyркę ir imdavo papsėti, kartais net pakliursėdamas. Jeigu čia pat būdavo koks vyras, tai pasiūlydavo degtuką, bet degtuko Īpatēlis niekada neim-
davo, sakydavo, kad degtukas sugadina dūmo skonį, pa-
smirsta medžio smalkėmis ir pragaro siera.

— Matai, jeigu kojas kiek ilgesnes turėtum, įsikibtum į debesį ir apsvirtum, o dabar turėsi prašyti manęs. Tik matai, kad aš jau tik: niekam nieko veltui nedarau, o tu jau taip nususes, kad nė prie užpakalio prilipusio skatiko neturi. Nebent susitarkim taigi: tu man pasakyk viską, ką žinai. Ne tik ką žinai, bet ko ir tą ažuola atleiki ir į ką ta užsižiojosi, kad net iskriti. Sakai, kad aukštininkas negali kalbėti Gera.

O buvo taip. Ir labai seniai. Ne tik prieš dar ir prieš Ipatėlio laikus, tik nuo Ipatėlio negalėjo paslėpti. Jis žinojo viską. Žinojo, kaip labai seniai, žinojo, kas čia pat giliai po žeme

Tada buvau kokių šešerių, gal septynerių, metų. Išėjom su Ipateliu grybauti. Su juo grybauti būdavo labai lengvai: jis žinojo, kur kokie grybai dygsta, kada dygsta, net kur po lapais ar samanomis slepiasi. Būdavo einam kartu, o jis: „Pala, pala. Žiūrėk! Savo grybus tuoj suminsi. Argi nematai, kad į tave žiūri ir nori, kad paimtum“. Kai parodo, nustembi — net keli baravykai taučia pat po kojų. Pirma nebuvo, o dabar taip aiškiai matyti, lyg ką tik iš žemės būtų iššokę. Užtat su Ipateliu grybauti būdavo labai smagu: ne tik visokių istorijų prisiklausydavau, bet ir grybų krepši, net persikreipęs, parsinešdavau. Kartais net daugiau už patį Ipatelį, nors man nė į galvą neateidavo, kad be jo vargu būčiau ir krepšių dūgną uždengęs.

(Bus daugiau)

Susipažinkime

Prof. Leonardas ir Zita Šimučiai.

NUSIPELNĘS LIETUVIS MUZIKAS

Dr. Leonardas J. Šimutis, muzikologijos Garbės profesorius, buvo paskirtas dirbti į Čikagos Mokytojų kolegiją (vėliau kolegija buvo pavadinta Čikagos Valstybinio universiteto) 1951 m. kovo 1 d., kur jis dirbo Muzikos katedros vedėju nuo 1981 iki 1985 metų, iki išėjimo į pensiją. Nuo 1954 iki 1969 metų rugpjūčio mėn. jis buvo De La Salle/Fenwick vidurinių mokyklų choro bei Šv. Ritos bažnyčios vyrų choro direktoriumi. Devynias metus dirbo DePaul universiteto Muzikos fakulteto dėstytoju, o nuo 1966 iki 1970 m. Aukštesniojo muzikinio lavinimo fakulteto nariu. Nuo 1951 iki 1969 m. vadovavo Čikagos Mokytojų kolegijos chorui ir pastatė šias operas: Menotti „The Medium in Telephone“, Bernstein „Trouble in Tahiti“, Kur Weil „Slėnyje“ ir Alec Wilder „Žemumos jūra“. Jis buvo keletas metų universiteto komisijų pirmininku, tarpe jų universiteto personalo, baigimo ir kt.

Dr. Leonardui J. Šimučiai buvo suteiktas bakalauro ir magistro mokslinis laipsnis DePaul universitete, kur jis specializavosi trijose pagrindinėse srityse: muzikologijoje, kompozicijoje ir muzikiniame švietime. Jis turi magistro laipsnį muzikinio švietimo srityje ir užbaigė magistro studijas kitose dviejose, aukščiausia srityse, 1961 m. Otavos universitetas Kanadoje suteikė jam Filosofijos daktaro mokslinį laipsnį. Jo doktorato disertacija: „James Lockhart – muzikos švietėjas“, buvo skirta psichologinių, mokslinių bei muzikinių veiksnių, itakojusių Mursell mąstymą, analizei.

Dr. Leonardas J. Šimutis aktyviai darbavosi ir muzikinės kompozicijos srityje. Jis parašė keletą klasikinių muzikos kūrinių, sonatą fortepijonui, keletą sonatų solistui ir chorui ir fortepijonui, Mišias (lietuviškas ir angliškas), kompozicijas chorui ir solistams, keturiasdešimt minučių trukmės baletą, kuris susilaukė daugelio pastatymų Čikagoje ir jos apylinkėse, Čikagos Baletų gildija pastatė baletą keturis kartus Eight Street ir Studebaker teatre.

Dr. Leonardas J. Šimutis plačiai žinomas ir kaip vargonininkas: vargonavo Šv. Pranciš-

kaus parapijoje, East Chicago, IN (1941/1942), Our Lady of Vilnia parapijoje (1945-1952) ir dirbo choro direktoriumi Kristaus Karaliaus parapijoje (1952-1954). Jis buvo aktyvus Čikagos Romos Katalikų arkivyskupijos muzikinės komisijos narys, Lietuvos Katalikų bendruomenės pirmininkas, Amerikos Lietuvių centro valdybos narys, nuo 1946 m. Amerikos Muzikologų federacijos narys. Nuo 1992 m. jis yra Vilniaus Muzikinės Akademijos konsultantas. Jis taip pat buvo lietuvių muzikinių archyvų – J. Žilvičiaus ir J. Kreivėno vadovas – valdybos narys. Jis taip pat yra Amerikos Baltų studijų sąjungos narys ir skaito paskaitas bei pranešimus Jungtinėse Valstijose ir Kanadoje. Yra parašęs daug koncertų apžvalgų ir straipsnių apie lietuvišką muziką lietuvių ir anglų kalba. Kartu su žmona Zita profesorius yra daug keliausių po Europą ir Aziją.

Dr. Leonardas J. Šimutis įstojo į Lietuvos Vytų organizaciją, 112 kuopa, 1938 spalio 11 d. Greitai tapo Lietuvos Vytų Čikagos apskrities choro nariu ir 1939 m. su choru dalyvavo New York Pasaulinėje parodoje. 1941 m. rugsėjo 19 d. buvo pakviestas vadovauti minėtam chorui. Šiam chorui vadovavo iki 1951 m. vasaros, išskyrus tuos metus, kai jis tarnavo Amerikos aviacijoje. Jis yra Lietuvos Vytų organizacijos ketvirtosios laipsnio narys ir narys iki gyvos galvos.

Leonardas ir Zita turi keturis vaikus, kurie jau sukūrė savo žėmesį: dr. Leonard (Nancy), dr. Zita (dr. Michael Drillings), dr. Frank (Joyce), Robert (Eva) ir 10 vaikaitių.

Virginija Vaitekonytė-Obando

APIE LITUANISTINĮ ŠVIETIMĄ, BENDRUOMENĘ, PILIETYBĘ

Kalba žurnalistas
Ignas Medziukas, šventęs
85-ji gimtadienį

— Kolega Ignai, neseniai šventei 85-ji gimtadienį. Lietuvoje buvai pasirodęs ir sėkmingai pradėjęs teisininko karjerą, kurios priverstinėje išeivijoje nebegalėjai tęsti. Kokiose srityse užsienyje tenkinai savo dvasinius poreikius?

— Atvykęs į JAV, iš pradžių pragyvenimą sau ir šeimai pelniausi, dirbdamas fizinį darbą. Nuo 1955 m. visą laiką dirbau įvairiose pareigose bankuose. Dvasinius poreikius tenkinau dirbdamas liuanistinėje mokykloje, organizacijose ir bendradarbiaudamas spaudoje.

— Kokias pareigas liuanistinio švietimo sistemoje Vokietijos stovyklose teko eiti?

— Gyvendamas Vokietijoje, dėčiau lietuvių gimnazijoje, buvau Seligenstadto gimnazijos vicedirektorių, stovyklos švietimo ir kultūros vadovą.

— Atvykęs į Los Angeles, buvote liuanistinės mokyklos mokytojas, mokyklos vedėjas ir švietimo inspektorius. Daugelyje vietų liuanistinis švietimas gerokai nusilpęs. Kas lėmė, kad Los Angeles Šv. Kazimiero liuanistinė mokykla nerodo silpnėjimo ženklų? Mokinių skaičius vis laikosi apie šimtą, susidaro mokytojų kolektyvas, vieši mokyklos renginiai turiningi.

— Mano įsitikinimu, čia viską lemia talentinga mokyklos direktorė Marytė Newsom su savo pagalbininkais Violeta Gedgaudiene ir Algimantu Žemaitaičiu. Ji pasirenka kvalifikuotus mokytojus ir yra geruose santykiuose su tėvų komitetu.

— Lietuvai atgavus nepriklausomybę, ar liuanistinio mokymo bei auklėjimo tiksluose ir priemonėse neturėtų būti įnešta pataisų?

— Nebent tik dėl pasikeitusių aplinkybių. Lietuvai išsilavinus, tenka atsikratyti nusikraustos tautos, vertos tik užuojautos, požymių, kreipiant didesnę dėmesį kultūrinių bruožų ugdymui, stengiantis lietuvių kultūrą įnešti į pasaulį. Metodika ir priemonės turėtų likti tos pačios.

— Esate buvęs JAV LB apygardos ir apylinkės pirmininkas. Ir dabar nuo tos veiklos nesate nutolęs. Ar nemanote, kad LB reiktų reformuluoti savo tikslus? Juk net prof. Mykolas Krupavičius Bendruomenės skyrė du lygiavertius uždavinius: rūpintis lietuvių išeivijoje išlaikymu ir Lietuvos laisvinimu. Lietuva jau laisva. Ar LB dabar turi apsiriboti tik pirmuoju tikslu?

— LB negali apsiriboti vien lietuvių išlaikymu. Ji turi stebėti Lietuvos gyvenimą ir, gresiant pavojui jos nepriklausomybei, eiti pagalbon. Jei buvo

Mūsų uolusis bendradarbis Ignas Medziukas.

įsipareigojimas: padėti lietuvių tautai atgauti laisvę ir valstybinę nepriklausomybę, tai dabar turėtų būti pakeista: padėti išlaikyti laisvę ir nepriklausomybę.

— 1949 VLIKas paskelbė Lietuvių chartą ir laikinąsias Pasaulio Lietuvių Bendruomenės nuostatas, kurios buvo keičiamos, tobulinamos, kol galiausiai tapo PLB konstitucija. Lietuvai atgavus nepriklausomybę, PLB ta pačia konstitucija ir toliau tebesivadovauja. Kaip Jums, teisininkui, atrodo, kokią vietą nepriklausoma Lietuva turi PLB struktūroje: ar yra PLB-es dalis, ar egzistuoja šalia PLB-nės?

— Tokia konstitucija buvo sudaryta tuo metu, kai Lietuvos suverenitetas buvo suspenduotas. Lietuvai atgavus laisvę, sąlygos pasikeitė. Pasaulio lietuvių jaunimo sąjungai priklaus-

so visas jaunimas, gyvenantis už Lietuvos ribų. Panašiai turėtų būti ir PLB-nėje.

— Daug metų praleidote ateitininkuose. Buvote Los Angeles at-kų sendraugių pirmininkas. Praėjusią vasarą lankėtės Lietuvoje. Ar turėjote kontaktų su Lietuvos at-kais ir kokią misiją skiria at-kams Lietuvoje?

— Mano kelionės į Lietuvą pagrindinis tikslas buvo aplankyti gimines ir dar gyvus mokslo draugus, taip pat dalyvauti Dainų šventėje. Besimokydamas „Žiburio“ gimnazijoje Prienuose, 1928 m. dalyvavo kaip choristas Antroje dainų šventėje Kaune, Petro Vileišio aikštėje. Dėl laiko stokos su Lietuvos ateitininkais mažai turėjau kontaktų. Jei ateitininkai turės gerus vadus, tai jie galės efektyviai prisidėti prie bolševikų sužaloto Lietuvos veido atnaujinimo.

— Lietuvoje likusiems lietuviams prievarta buvo priimta Sovietų sąjungos pilietybė. Išeiviai, bent Amerikoje, priimdami Amerikos pilietybę, turėtos Lietuvos pilietybės savanoriškai atsisakė. Ar turi pagrindo priekaištas, kad nepriklausomybę atkūrusi Lietuvos valdžia iš išeivių atėmė Lietuvos pilietybę? Ar atsakę pilietybės iš tikro dar ją kažkaip tebeturėjome? Ar priekaištotojai tautybės nesumažino su pilietybe? Juk pilietybė yra grynai teisinis aktas.

— Teisingai, pilietybė yra teisinis aktas, bet daugelio valstybių pilietybės įstatymuose tautybei duodamas prioritetas. Lietuvos 1928 m. konstitucija prileidžia dvigubos pilietybės galimybę. Įstatymo leidėjai turėjo atkreipti dėmesį į aplinkybes, kuriose Antrojo pasaulinio karo išdavys daugelis turėjo palikti Lietuvą ne ieškodami skanesnės duonos, bet gelbėdamiesi nuo bolševikų teroro. Taip pat tremtiniai, jų vaikai ir vaikaičiai turėjo automatiškai atgauti Lietuvos pilietybę. Bet įstatymų leidėjai neatkreipė dėmesio į šiuos motyvus. Tačiau paskutiniai pilietybės įstatymo pataisymai lengvai leidžia šių kategorijų asmenims atstatyti Lietuvos pilietybę.

— Plačiai ir kūrybingai reiškiate žurnalistikoje. Rašote „Drauge“, „Darbinink“, „Tėviškes žiburiuose“. Ar bendradarbiaujate ir Lietuvos spaudoje?

— Lietuvos spaudoje nebendradariauju, tik esu pastebėjęs, kad kai kurie Lietuvos laikraščiai buvo įsidėję mano straipsnių, spausdintų „Drauge“ ir „Tėviškes žiburiuose“ ištraukų ar komentarų.

ŠV. KAZIMIERO KOLEGIJA Į 50-SIUS METUS

Šv. Kazimiero Kolegija Romoje šiais metais švenčia 50-uosius metus savo įsikūrimo Romoje. Pusė šimto metų greitai praėjo. Bet jų eigoje daug pasiekta. Kolegija įsikūrė, išsilaikė, išbujojo, tapo patikima ir rimta įstaiga, atstovaujanti Lietuvą Amžinajame mieste. Per tą laiką paruošta ir išleista visa eilė žymių Bažnyčios darbuotojų: vyskupų ir kunigų.

Pastaruoju metu Jo Šventenybė popiežius Jonas Paulius II pagerbė kolegiją, pažymėdamas tris įžymius buvusius kolegijos auklėtinius.

Prel. St. Žilys, ilgametis kolegijos Dvasios tėvas ir Rytų Bažnyčių Kongregacijos pareigūnas, jau 1992 m. buvo pakeltas į Apaštalinis protonotaras, aukščiausias titulas prieš vyskupystę. Šis įvykis dėl prelato Stasio didelio kuklumo praėjo beveik nutylys. Bet privalu tai priminti mūsų visuomenei,

nes prel. St. Žilys tikrai yra užsitarnavęs Bažnyčiai ir kolegijai būti pagerbtas.

Džiaugiuosi, kad, jau 70 metų peržengęs ir iš Kongregacijos pasitraukęs poilsui, prel. Stasys toliau pasilieka kolegijos Dvasios tėvo pareigose. Jis buvo ir lieka dvasinį gyvenimą kolegijoje pulsuojančių jautri širdis. Pažymėtina, kad prelatas turi privilegiją talkinti Šv. Tėvui Jonui Pauliui II paruošti ir pasakyti lietuvišką žodį įvairiomis progomis. Visi turėtume prašyti Dievą, kad jis protonotarą St. Žilį sveiką ir darbingą laikytų ilgus metus Bažnyčios ir kolegijos labui.

Prel. A. Jonušas, taipgi ilgametis kolegijos ekonomas, šiomis dienomis pakeltas į prelato rangą. Šio įvertinimo jis tikrai ir seniai yra nusipelnęs. Per 43 metus jis atlieka nepamainomą darbą kolegijoje, atlieka su dideliu pasiaukojimu ir suge-

bėjimu. Prel. A. Jonušas ištikimai tarnavo ne tik kolegijai, buvo nepamainomas rengiant visokias šventes minėjimus, suvažiavimus. Finansai, naktinės, susisiekimas visada buvo jo rankose. Nemažiau reikšmingas darbas buvo ir yra aptarnaujant svečius: jų sutikimas, palydėjimas, nuosirdus pataravimas. Visa tai padarė jį labiausiai žinomą, prienamą ir branginamą kolegijos vadovybės asmeni: ilgus metus išeivijoje, o dabar jau ir Lietuvoje. Ne visada aš buvau patenkintas, kad jis svečius vedavo vaišinti į restoranus. Aš bevelydavau svečius priimti ir vaišinti kolegijoje. Tokiu būdu laimėdavau prietelių sau ir rėmėjų kolegijai. Jis buvo kitos nuomonės, o gal turėjo ir asmeninį išskaičiavimą. Atsimintina, kad visi dirbome be atlyginimo. Be to, savo svetingumu ir vaišingumu, nors ir restoranuose, jis laimėdavo prietelių ne tik sau, bet ir kolegijai.

Štai kodėl kolegija jam yra ir turi būti amžinai dėkinga. Norėčiau ir meldžiu Dievą, kad prel. Antanas dar ilgai liktų kolegijos tarnyboje ir būtų populiarius bei naudingas kolegijai ir Bažnyčiai Lietuvoje. Jo nustojus, kolegijoje atsivertų didelė tuštuma.

Prel. Antanas Rubšys buvo mielas kolegijos alumnas. Džiaugiuosi, kad jį nukreipiau į šv. Rašto studijas. Po arkiv. J. Skvirecko jis įeina į šv. Rašto vertėjų ir studijuojančių elitą. Nesiemiau pasisakyti dėl jo įvadų į šv. knygas „Raktas į seną ir naują testamentą“. Nes kas liečia „Šaltinių teoriją“, esu skirtingos nuomonės. Laikausi tradicinio mokymo apie šv. Rašto knygų autentiškumą ir istoriškumą, ypač kas liečia Naują testamentą, o pirmoje eilėje – evangelijas.

Prel. Antanas sekė mokymą kuris atėjo iš protestantiškų racionalistų, bet kurį tam tikra prasme pasisavino ir mokė net, bent dalinai, ir Biblinis institutas. Tiesa, prel. Antanas šv.

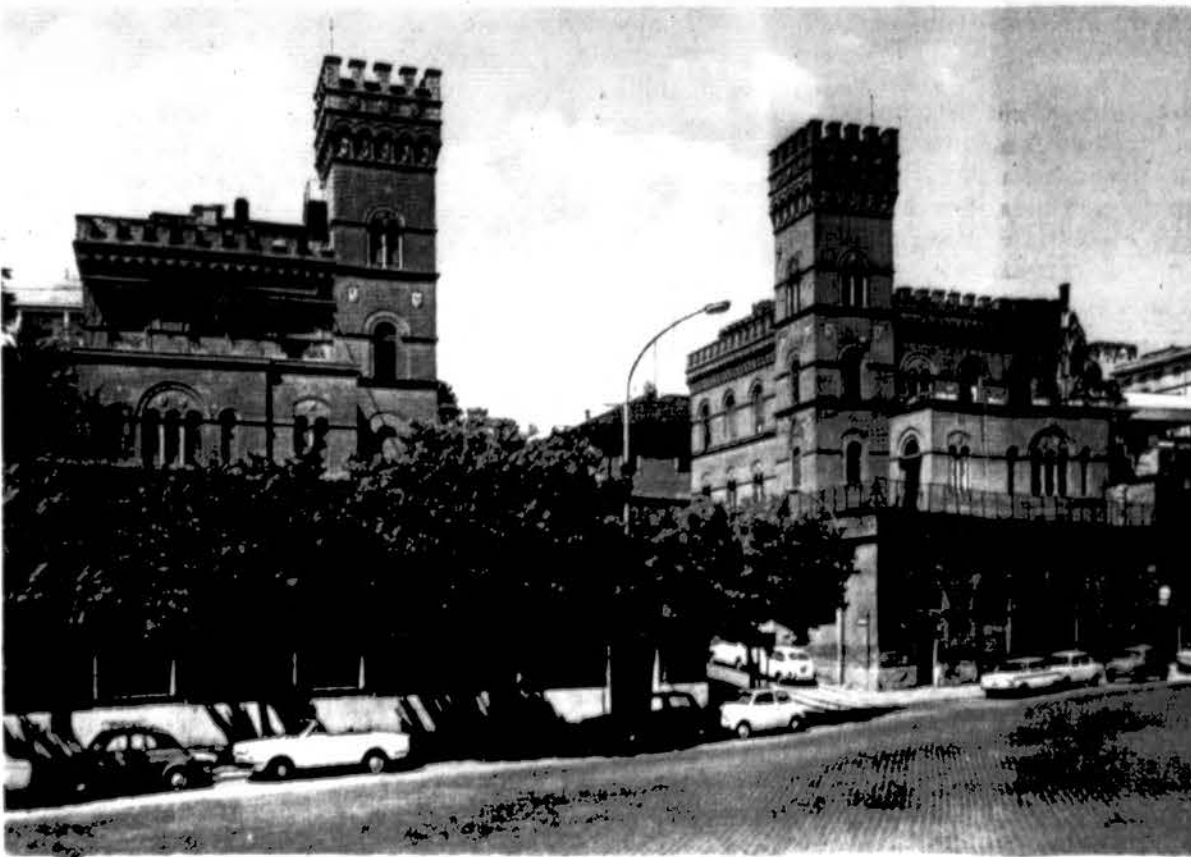
Raštą visumoje pristatė kaip įkvėptą Dievo žodį, bet suredaguotą laiko bėgyje, naudojantis šaltiniais ir paisant pirmoje eilėje skelbiamo mokslo, o ne istorinių faktų. Aš gi esu giliausiai įsitikinęs, kad keturios evangelijos ir apaštalų laišakai buvo parašyti apaštalų ir evangelistų, kaip Bažnyčia visada tikėjo ir mokė.

Turime būti prel. Antanui dėkingi už jo paruoštus ir rengiamus naujus Seno testamento knygų vertimus į lietuvių kalbą. Atliko didelį darbą. Linkime, kad tęstų šį darbą su ta pačia energija iki pabaigos.

Prel. Ladas Tulaba

KALĖDŲ POPIETĖ VIEKŠNUOSE

Vieksnių Caritas kartu su krikščionimis demokratais bei konservatoriais surengė Kalėdų popietę vienišiams ir socialiai remtinėms miestelio bei apylinkių žmonėms. Jų susirinko daugiau kaip 25. Buvo paruoštas puikus šventinis stalas. Atvykęs Kalėdų senelis gausiomis dovanomis apdovanojo vienišus senelius ir visus susirinkusius. „Biržiškų“ draugijos folkloro ansamblis smagiai nuteikė linksmam dainuodamas savo nesibaigančias dainas.

Šv. Kazimiero kolegija (kairėje) ir „Villa Lituania“ Romoje

STIKLAS IR SKARDINĖS – KELIAMS GRĮSTI

Marijampolėje butinių paslaugų įmonė pradėjo rinkti iš gyventojų importinių gaminių ir gerimų skardines bei butelius. Butelius ketinama smulkinti ir panaudoti asfaltuotų kelių taisymui vietoj akmens skaldos. („Respublika“, 1995 I.14)

First In Travel To Lithuania American Travel Service

Žemiausios vasaros kainos
skrydžiams iš sekančių JAV
miestų į Vilnių

Atlanta	\$766.00
Boston	\$716.00
Chicago	\$786.00
Cleveland	\$816.00
Dallas	\$836.00
Detroit	\$766.00
Houston	\$836.00
Los Angeles	\$936.00
Miami	\$786.00
New York	\$716.00
San Francisco	\$936.00
Seattle	\$936.00
Tampa	\$786.00
Washington	\$746.00

Prie bilieto kainos reikia pridėti mokesčius. Bilietai turi būti išpirkti iki 1995 m. sausio 31 d. Išskrendant tarp birželio 18 - liepos 13 ir grįžtant tarp rugpjūčio 17 - rugsėjo 4 prie bilieto kainos reikia pridėti \$50.00. Siūlome bilietus iš VILNAUS į įvairius JAV ir KANADOS miestus. Informaciją dėl bilietų kainų bei kitų kelionių ir turistinių patarnavimų maloniai suteiks mūsų raštinų tarnautojai.

American Travel Service
9439 S. Kedzie
Evergreen Park, IL 60642
Ph. 708 422-3000
Ph. 800 422-3190
FAX 708 422-3163

American Travel Service
Migrovė Travel - atstovaus Lietuvai
88 Laisvės aleja
3000 Kaunas
Ph. 22 10 90

AR RYTŲ LIETUVOS LIETUVIŠKO ŠVIETIMO PADĖTIS PAGERĖS?

Atsako ministras V. Domarkas

Lietuvos švietimo ir ypač Rytų Lietuvos mokyklų klausimai domina ir jaudina Amerikos lietuvius. Lietuvos Respublikos švietimo ir mokslo ministras Vladislavas Domarkas, nors ir yra labai užimtas, maloniai sutiko pasikalbėti šiomis temomis.

— Kaip švietimo ir mokslo ministerija planuoja sustiprinti valstybinės kalbos dėstymą Rytų Lietuvos mokyklose?

— Rytų Lietuvoje yra dviejų tipų mokyklos: 1. lietuvių mokyklos, kuriose visi dalykai dėstomi lietuvių kalba; 2. rusų ir lenkų mokyklos, kuriose mokosi vaikai, kuriems lietuvių kalba nėra gimtoji kalba. Mokiniai lietuvių kalbos mokosi kaip atskiro dalyko.

Naujos mokyklos programos yra sudarytos taip, kad, baigę mokyklą moksleiviai gebėtų kalbėti lietuviškai. Mūsų tikslas yra, kad kitų tautybių žmonės, gyvenantys Lietuvoje, galėtų bendrauti lietuviškai.

Turime problemų, iš kurių aštriausia — lietuvių kalbos mokytojų trūkumas rusų ir lenkų mokyklose. Nors yra numatytos kai kurios lengvatės, pvz., išsilyjant butą, matyt, jos yra nepakankamos ir žmonės nerodo didelio noro eiti dirbti šio darbo.

— Šiuo metu yra išleisti vadovėliai 1-3 reformuotos mokyklos klasioms. Kada švietimo ir mokslo ministerija planuoja išleisti vadovėlius 4 ir 5 reformuotos mokyklos klasioms?

— Visiškai reformuotą mokyklą auginame pamečiu. Dabar pagal reformuotos mokyklos programą jau mokosi pirmų-trečių klasių moksleiviai, ateinančiais metais mokysis ketvirtokai ir t.t. Tai nereiškia, kad kitose klasėse nėra naujų vadovėlių. Aukštesnės mokyklos klasių gauna po keletą naujų vadovėlių kasmet, tačiau visą sukomplektuotą vadovėlių rinkinį jos gauna pamečiu.

Mokyklų reforma remia Atviros Lietuvos fondas. Yra vykdomos bendros programos, kurių 50% finansuoja Atviros Lietuvos fondas, o 50% — švietimo ir mokslo ministerija. Skelbiame konkursus vadovėliams rašyti, autoriai atrenkami konkursu keliu ir rašo vadovėlius. Nesenai Lietuvos buvo atvykęs Atviros Lietuvos fondo steigėjas G. Soros, jis buvo patenkintas bendrą programą vykdyti. Ministerija savo įsipareigojimus taip pat įvykdė.

— Kada švietimo ir mokslo ministerija planuoja įgyvendinti tikrą reformuotos mokyklos programą, aprūpinant naujais vadovėliais visas vidurinės mokyklos klases?

— Tikimės, kad visiškai reformuoti Lietuvos bendrojo lavinimo mokyklas pavyks dar šiuo tūkstantmetyje. Labai rimtai dirbame Lietuvos švietimo reformos srityje, kad užbaigume sėkmingai principinius klausimus. Kai kuriuos dalykus dar reikia suderinti, pvz., reformuotoje pagrindinėje mokykloje numatoma 10 klasių, tuo tarpu dabar yra devynmetė pagrindinė mokykla.

— Lankydami Rytų Lietuvos rusų ir lenkų mokyklose, pastebėjau, kad jų moksleiviai geriau kalba angliškai negu lietuviškai. Ką švietimo ir mokslo ministerija planuoja daryti, kad aprūpintų šias mokyklas naujais lietuvių kalbos dėstymo kitakalbėmis vadovėliais ir kad jose dirbtų šiuolaikinius ugdymo metodus įsisavinę mokytojai?

Prof. Vladislavas Domarkas.

— Dėl vadovėlių leidimo turime savo programą. Kitakalbėmis mokykloms leidžiami vadovėliai jų dėstoma kalba, nors tai ir sudaro problemų, nes dėl mažo tiražo labai padidėja jų kaina.

Mokytojai daugiausia ruošiami Vilniaus Pedagoginiame universitete, ten yra grupės, kur lenkai studijuoja lietuvių kalbą. Baigę universitetą, jie net gali dėstyti lietuvių kalbą. Žinoma, reiktų pritraukti daugiau lietuvių, kad jie mokytu kitakalbius lietuvių kalbos, tam reikėtų rimtesnio ekonominio skatinimo.

Lietuvoje mokytojų daugiausia paruošia Vilniaus Pedagoginis universitetas. Jame visų studijuojamų dalykų mokyklos programos jau pertvarkytos, bet kol pagal jas studijavę ateis dirbti į mokyklas, praeis keli metai.

— Nemėžio lietuvių pradinė mokykla padarė man labai gerą įspūdį. Gaila, kad ją baigę mokiniai turi toliau tęsti mokslą trikalbėje Nemėžio vidurinėje mokykloje, kurioje vyrauja svetima kultūra. Kada švietimo ir mokslo ministerija planuoja įkurti Nemėžyje lietuvių vidurinę mokyklą?

— Į šį klausimą negaliu tiksliai atsakyti. Sunku žinoti visas mokyklas ir jų problemas. Aš pasižymiu Jūsų keliama klausima kaip naudingą informaciją ir pasidomėsiu tuo ateityje.

— Vilniaus rajono tarybos deputatai (daugumas jų yra lenkų sąjungos nariai), iki šiol nepatvirtino D. Sabienės rajono švietimo skyriaus vedėjo pareigoms ir reikalauja ją pakeisti. Daugkartiniai patikrinimai parodė, kad D. Sabienė yra tolerantiška vadovė, gerai atliekanti savo darbą ir gerai mokanti visas tris kalbas. Ją vertina ir remia rajono pedagogai. Kaip, Ministre, Jūs vertinate D. Sabienės darbą?

— D. Sabienės darbą vertinu gerai. Švietimo ir mokslo ministerijos sekretorius Motuzas, kuris yra tiesiogiai atsakingas už švietimo sritį, visą pusdienį praleido su Vilniaus rajono vadovais, aiškindamasis šiuos klausimus, išsiskindamasis šiuos klausimus, tai leido sušvelninti situaciją. Mes palaikome D. Sabienę.

— Kada švietimo ir mokslo ministerija planuoja įsteigti Eišiškės atskirą lietuvių vidurinę mokyklą?

— Buvo paruoštas projektas statyti Eišiškės didelį Kultūros centrą kartu su mokykla. Buvo labai dideli užmojai. Tai, kas užplanuota, pareikalautų apie 10 milijonų Lt lėšų. Mums tai ne pagal išgales, bent jau per artimiausius metus. Galbūt reikėtų planuoti santūriau. Todėl dabar susidaro labai dideli finansiniai sunkumai. Pagal planus kitiems metams skirta 0.5 milijono Lt. Jei tūkstantmečio pa-

baigoje užbaigsime šią statybą, bus gerai.

— Mokytojo, dirbančio 18 valandų per savaitę, mėnesinis atlyginimas tėra vos 232 Lt, t.y. mokytojas gauna mažiau negu 60 dolerių per mėnesį. Akivaizdu, kad taip atlyginamas mokytojas tegali vos prasimaitinti, kitoms išlaidoms lėšų jam nelieta. Dėl to daug gerų mokytojų išėjo iš mokyklų dirbti į kitas įstaigas. Kaip ir kada gerb. ministras planuoja padidinti mokytojų atlyginimus?

— Tai yra tiesa. Padėtis su mokytojų atlyginimais yra labai bloga, aš tai suprantu. Mokytojai negali pragyventi iš algos, priversti papildomai uždarbiauti. Ta pati situacija ir aukštesiose mokyklose, asistento atlyginimas — 260 Lt, iš jo dar atskaitomi mokesčiai. Profesorius gauna tik tris kartus daugiau už asistentą.

Manau, kad ateinančiais metais švietimo darbuotojų atlyginimai turėtų pakilti bent 50%. Viskas priklausys nuo to, kaip

pasiseks surinkti mokesčius. Paskirta dalis švietimui ir mokslui kitais metais turėtų padidėti apie 35%. Kadangi dabartinis finansavimo lygis yra labai žemas, tai ne kažkas, nėra labai daug. Lėšų skirstymo klausimas yra labai sudėtingas. Policijai, gynybai reikia, šios institucijos susikūrė visai naujai. Visiems reikalinga. Susiduria įvairių žinybų interesai. Vyriausybės posėdyje dar nei vienas ministras nepasakė, kad jam užtenka lėšų. Šiandien švietimui ir mokslui Lietuvoje skiriama apie 4% nuo valstybinio produkto, tai maždaug atitinka Europos lygį (Vokietijoje — 4.4%), bet taip lyginti netinka, nes labai skiriasi pradinis lygis.

Dėkoju Jums už pokalbį ir linkiu ko geriausio pasisekimo mokslo ir švietimo darbe. Kaip bus išauklėtas ir išmokytas Lietuvos jaunimas, tokia ir bus Lietuva.

— Pastaba: paskutinios žinios iš Lietuvos praneša, kad atlyginimai buvo pakelti tik 10%, o infliacija viršys 25% per metus. Kalbėjosi Gintautas Vitkus

JAV LB Krašto Valdybos Socialinių Reikalų Taryba

2711 West 71st Street, Chicago, Illinois 60629
(312) 476-2655 • Fax (312) 436-6909

JŪSŲ NAMAI IR JŲ APDRAUDIMAS

Daugeliui žmonių namas yra visas turtas, arba didžiausia dalis turto. Todėl apdraudžiant nuosavybę — namus, reikia būti labai atsargiam ir nesumažinti to draudimo, kad, nelaimė atsitikus, per daug nenukentėtumėte.

Kai planuojate pirkti namą, arba jei jums namo apdraudimą reikia atnaujinti, pamatote, kad namų apdraudimas nuolat kyla. Jei didesni mokesčiai už namo apdraudimą jums sudarytų kiek finansinių sunkumų, nemažinkite apdraudimo, kad vėliau nereiktų gailėtis. Tik prisiminkite uraganą „Andrew“, kiek jis nuostolių padarė ir kiek daug žmonių savo turtą prarado!

Vienas apdraudimo agentas sako: „Apdrauda yra lyg arbatos maišelis. Jūs nežinote, ar gera, ar bloga bus arbatą, kol neįdėsite maišelio į karštą vandenį“. Ypač šiais laikais patariama namų savininkams įsigyti kuo didesnes namų apdraudimas, nes neseniai įvykusios Amerikoje įvairios gamtos nelaimės sunaikino daug namų, daug žmonių prarado viso gyvenimo sunkaus darbo vaisius, vien dėl to, kad neturėjo, ar per mažai turėjo, nuosavybės apdraudimo.

Kalbant apie apdraudimo įsigijimą, pirma nuspręskite, kokio didumo apdraudimą jūs norite turėti. Geriausia apdrauda yra tokia, kuri apdraudžia namą tiek, kurti galima jį atstatyti, nelaimė ištikus.

Dabartinės statybos kainos

Kai kurie apdraudimo agentai siūlo tokią formulę, sprendžiant apdraudimo didumą: išmatuokite namo kvadraturą (be žemės — sklypo) ir padauginkite iš 60 dol. Jie mano, kad 60 dol. už vieną kvadratinę pėdą maždaug atitinka dabartinės statybos kainas. Jei manote, kad jūsų išlaidos, atstatant namą, būtų didesnės, tai kiekvieną kvadratinę pėdą padauginkite iš didesnės sumos. Jums nereikia apdrausti žemės ar namo pardudamosios vertės, nebent jūsų paskolos davėjas to reikalauja.

Daug namų savininkų apdraudžia namą tokia suma, kaip maždaug parduodami kaimynystėje esantys namai, ar tokia suma, kuria namas yra įver-

tintas. Bet žinovai sako, kad tai klaidinga. Patarėjai namų pirkėjams sakydavo, kad užtenka apdrausti 80% namo atstatymo kainos, nes buvo tikima, kad visiškai namo sunaikinimas yra labai retas atvejis. Pvz., jei jūsų namo visiškai atstatymas kainuotų 100,000 dolerių, patardavo įsigyti tik 80,000 dolerių vertės apdraudimą. Bet po didžiųjų gamtos nelaimių, pvz., Kalifornijos gaisrų ir uragano Andrew padarytų nuostolių, kur visos apylinkės buvo visiškai sunaikintos, dabar apdraudų specialistai pataria nerizikuoti ir apdrausti savo nekilnojama turtą 100%.

Jei jūs esate namo savininkas ir įsigijote apdraudimą iš vienos draudimo agentūros, o ne iš „Joint Underwriters Association“, jums gal reiktų pagalvoti dar apie vieną garantiją dėl pakankamos apdraudimo; „a guaranteed replacement cost policy“ — apie apdraudimą, kuri garantuotų namo atstatymo išlaidas. Ne visos apdraudimų bendrovės tokias apdraudas duoda, bet, jei jūsų bendrovė jas duoda, tai jos vertos ir aukštesnio mokesčio. Tokia apdrauda apmoka namo atstatymo išlaidas ir tuo atveju, jei atstatymas yra didesnis už apdraudimo ribas. Pvz., jūsų namo atstatymas kainuotų 100,000 dolerių ir jūs turite tokiai sumai apdraudimą. Bet praūžia uraganas ir jūsų bei jūsų kaimynų namai yra sunaikinti. Namų atstatymo pareikalavimas pakyla, tuo pačiu pakyla ir kainos. Jūs negalėtumėte rasti kontraktoriaus, kuris sutiktų atstatyti namą už mažiau, negu 120,000 dolerių. „The guaranteed replacement cost policy“ užmokėtų jums 120,000 dolerių. Be tos garantijos jūsų apdrauda

išmokėtų jums tik 100,000 dolerių — t.y. tik namo apdraudimo sumą.

O kaip su daiktais, esančiais namo viduje? Šiuo atveju patarimas yra aiškus: apdrausti suma, už kurią tuos daiktus galėtumėte nusipirkti, o ne suma, už kurią juos pirkote. Vieną dalyką turite patikrinti: apdrauda dalykus, esantiems namo viduje, turi ribas. Vertingi daiktai, pvz., brangenybės, brangūs paveikslai, peržengia tas ribas. Pagalvokite apie atskirą apdraudimą tiems dalykams.

Gintarė Micilevičiūtė (18 m.) su LVV savanoriu Vytautu Dijkū.

Patikrinkite, ką jūsų apdrauda draudžia

Kai nusprendėte, kokia suma apdrausite namą, patikrinkite, ką jūsų apdrauda draudžia. Dauguma apdraudų draudžia nuo bendrų nelaimių: gaisrų, audrų, lėktuvų nukritimo ant jūsų stogo... Dvi nelaimių rūšys nėra visų apdraudų bendrovių draudžiamos: tai audros — pvz., uraganas Andrew ir potvyniai.

Jeigu gyvenate vietoje, kur gali įvykti potvynis, jums reikia turėti atskirą potvynio apdraudimą iš federalinės valdžios. Jeigu jūsų namas nėra pavojingose potvynių vietoje, apdraudų agentai siūlo imti aukščiausią nurašymą (deductible), net iki 5,000 dol. Kad nereiktų mokėti didelių metinių apdraudimo mokesčių.

Jei jau turite apdraudimą, kas metai jį atnaujinami peržiūrėkite. Jei statybos įstatymai pasikeičia, jei jūsų pagerinote — padidinate namą, jei infliacija gerokai pakyla, jūsų apdrauda gali pasidaryti nepakankama, pakeiskite! Apdraudimo agentai sako: jog Andrew uragano metu paaiškėjo, kad daugelis žmonių pristatė priestatus prie savo namų, kaip namus pagerino, bet draudimo bendrovė nepakėlė. Žinovai taip pat pataria paimti apdraudą papildomam gyvenimo išlaidoms padengti. Tai apmoka išlaidas, jei jūs negalite gyventi savo name, kai jis yra remontuojamas ar atstatomas. Ši apdrauda apmoka kainos skirtumą tarp valgyto restorane ir namuose, arba nuomojant laikinas gyvenimo patalpas. Tokia apdrauda padidintų jūsų apdraudimo mokesť maždaug 10%.

DRAUGAS, šeštą dieną, 1995 m. sausio mėn. 28 d.

5

Kiek reikia turėti pinigų grynais?

Patariama turėti pakankamai santaupų, kad galima būtų užmokėti mažiausiai šešių mėnesių skolas, jei įvyktų kokia nelaimė. O kiek reiktų turėti daugiau, priklauso nuo jūsų gyvenimo būdo. Tik jei jūsų skolos didesnės už pajamas, gal jums reiktų kreiptis patarimo į profesionalų finansinį planuotoją.

O dabar pabandykite įvertinti savo finansinį stovį:

1. pinigai (čekių ir santaupų knygtės); 2. vertybių popieriai; 3. mutual funds; 4. jūsų paskolos kitiems, kurios tikrai bus gražintos; 5. jūsų gyvybės apdraudimo vertė; 6. brangenybės, meno kūriniai, senienos; 7. automobiliai; 8. pensijos fondai; 9. kiek iš viso verta jūsų pensija; 10. namas; 11. kitas nekilnojamas turtas; 12. kiti vertingi daiktai: pvz., beisbolo kortelių kolekcija, namų apyvokos daiktai ir t.t.

Įvertinę viską, sudėkite ir žinosite, kiek turite.

Skolos:

1. šiuolaikines sąskaitas (telefono, elektros, dujų); 2. kredito kortelių skolas; 3. mokesčiai, kuriuos reikia mokėti; 4. automobilio paskola; 5. įvairių skolų mėnesiniai mokejimai; 6. paskola už nekilnojamą turtą; 7. home-equity loan; 8. studento paskolos; 9. kitos išlaidos (nuoma, vaiko išlaidos ir t.t.).

Sudėję mokejimus ir skolas, atimkite iš savo turto ir žinosite savo finansinį stovį — savo finansinę sveikatą. Yra žmonių, kurie daug uždirbdami, nuolat nesuveda galo su galu — išleidžia daugiau nei uždirba ar turi. O kiti, mažai uždirbdami, turi dar ir atliekamų pinigų ir jų sukaupo. Reikia mokėti ne tik pinigų uždirbti, bet juos ir išleisti ar taupyti. Yra žmonių, kurie turi daug pinigų, bet sau gali geresnio duonos krapio, o kiti ką gauna, tą pačią dieną išleidžia. Taigi reikia surasti tą aukso vidurį uždirbti, gyventi ir taupyti.

Naudotasi medžiaga „Bloomberg Personal“ žurnalo, 1994 spalio mėn.

Aldona Šmulskienė ir Birutė Jasaitienė

SOCIALINIŲ DARBUOTOJŲ CENTRAS

Sausio 23 dieną Vilniuje atidaromas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos Socialinių darbuotojų mokyklos centras.

Pagal Lietuvos socialinės apsaugos ir darbo ministerijos ir Danijos socialinių reikalų ministerijos bendradarbiavimo sutartį, šių metų sausio 23-26 d. bus pradėtas pirmasis mokyklos ciklas apie darbą su senais ir neįgaliaisiais žmonėmis. Į kursus bus pakviesti šalies globos įstaigų vadovai, mokyti Danijos globos įstaigų vadovų sąjungos specialistai.

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristato dolerius gavėjui į rankas, atsiunčia Jums pasirašytą pakvitavimą. Mažiausia pristatoma suma \$200.

* Pristatymas bet kur Lietuvoje \$12, + procentas už siųstą sumą.
* 4% iki \$2,000 ir 3% virš \$2,000. Siunčiant didesnes sumas ir yra nuolaidų.
* Palikimus galime nuvežti į Lietuvą ir sutvarkyti reikalus pas notarą.
* Atsiųskite gavėjo ir siuntėjo vardus, pavardes, adresus, telefono numerius, jei yra.
* Taip pat mes pristatome ir Lietuvoje sudarytus maisto paketus. Rašykite, atsiųsim kainoraštį.
* Pašto perlaidas (m/o) arba asmeniškai čekių siųskite: Kairys Baltic Expediting
517 Fruitland Rd.
Stoney Creek, Ont.
Canada M8E 5A6
Tel. 905-643-3334 / Fax. 905-643-8980

Atlanta Import-Export Inc. greitai ir saugiai pristatys Jūsų siuntinius laivu ir Air Cargo į Lietuvą, Latviją, Estiją, Rusiją, Ukrainą ir Baltarusiją. Pristatome tiesiai į namus. Nuo 1995m. vasario mėn. padidės persiuntimo kaina į Lietuvą. Tikslesnę informaciją gausite paskambinę į Atlanta IE, Inc. raštinės: Chicago: (312)434-2121, 1-800-775-SEND St. Pete Beach: (813)363-7700 Cleveland: (216)481-0011 New York: (914)258-5133

JAV LB Ekonominėlių Reikalų Taryba Informacijos Skyrius

Algirdas Rimas, 1711 Wainwright Dr., Reston, VA 22090
tel. 703/471-1711

EKONOMIKOS ŽVILGSNIS IŠ LIETUVOS

„BANKAI PRADEDA SKAIČIUOTI VIŠČIUKUS“

Taip pavadintą Aušros Maldeikienės straipsnį išspausdino „Respublika“ prieš Naujuosius metus. Apžvelgdama komercinių bankų metus, straipsnio autorė pastebi, kad gruodis reikšmingesnių pokyčių neatnešė. Neišsipildė prognozės, kad metų pabaigoje palūkanos už indėlius sumažės iki 10-15 proc. Palūkanos už 3 mėnesių indėlius vidutiniškai tebekomamos 17-18 proc. Autorės nuomone, todėl, kad kol kas tebėra „ganėtinai rizikingos mūsų ūkio situacijos“. 1994-aisiais neišsipildė ir dar viena visą pirmą pusmetį kartota pranašystė apie rudens prisidėsiančių bankų bankrotus.

Tačiau A. Maldeikienė pripažįsta, kad 1994 m. bankų jau sumažėjo: nebėra „Sekundės“, „Apus“, „Žemės banko“, „Ateities“. Ant bankroto ribos laviruoja „Nida“, „Express“ bankai. Mažeikių komercinis bankas tapo Akcinio inovacinio banko dalimi. Ne todėl, kad solidus bankas būtų susizavėjęs nedidelių provincijos bankelių. Pritrauktas didelis ir solidus klientas – Mažeikių imonė „Nafta“, ir tokiu būdu, metų viduryje Lietuvos Akcinis inovacinis bankas užsitikrino energetikų banko vardą.

Straipsnio autorė mano, kad kova dėl solidžių klientų buvo vienas esminių 1994 m. bankų tarpusavio kovos bruožų.

Kitas didelis įvykis – Seimo priimtas naujasis Komercinių bankų įstatymas, pagal kurį bent jau kelerius metus gyvens šalies bankai. Bankų veikla Lietuvoje vis griežčiau skyla į tris didesnius sektorius – valiutinį, kreditinį ir operacinį. 1993 m. buvo gan pelningas valiutinis sektorius 1994 m. jau nebegalėjo būti toks pat. Pirmiausia – dėl griežtai fiksuoto lito ir JAV dolerio santykio. Kita vertus, išlošti šioje rinkoje, bent jau tarptautiniu mastu, Lietuvos bankai dar nėra pajėgūs. 1993 m. didžiausią savo pelną dėl valiutinių operacijų turėjo „Litimpex“ bankas. Autorės teigimu, būtent nauja šios rinkos padėtis ir tapo viena šio banko pelningumo mažėjimo 1994 m. priežastimi. (Prieš Naujus metus atsiųstą „Litimpex“ banko valdybos pirmininkas Z. Grišaitis. Iki akcininkų susirinkimo laikinai valdytojo pareigas eis jo pavaduotojas G. Preidys – R.J.)

1994 m. pabaigoje paskolų kaina buvo apie 30-40 proc. palūkanų didesniuose ir iki 60 proc. mažesniuose bankuose. Paskolų kaina lėmė didelę riziką, nemažas procentas blogų paskolų, rimtų garantijų stoka ir kiti dalykai. Esminė kreditų rinkos tendencija – bandymas kreditine veikla pasukti gamybos investicijų link. Kol kas ši sfera nėra pati pelningiausia.

Kur apsistoti Vilniuje?

Vilniaus svečius gali apnakvydinti beveik 40 viešbučių, pensonų, nakvynės namų, vasarnamių, „B and B“ (bed and breakfast) sistemose agentūrų. Kadangi Lietuvos viešbučiai dar nėra įvertinti tarptautinių ekspertų pagal jų atitikimą pasauliniams standartams, „Lietuvos rytas“ pasiūlė patiems viešbučių šeimininkams įvertinti savo vieš-

bučių lygi 5 balais. Iš visų apklaustų viešbučių darbuotojų vienintelis naujo viešbučio Žvėryne, Vilniuje, „Balatonas“ administratorius drąsiai pasakė, kad jie žino esą verti 4 žvaigždučių. Aukščiausiai save įvertino „Villon“ viešbutis. Nors manoma, kad tai geriausias viešbutis Vilniuje, bet jis nuo miesto nutolęs apie 20 km.

„Šarūno“ viešbučio tarnautojai buvo kritiškesni. Jie mano, kad viešbutis neatitinka kai kurių tarptautinių standartų: trūksta rekreacinių zonų, dar tik statomas restoranas. Nors „Šarūnas“ save vertina 3-4 žvaigždučiais, daugelio užsieniečių vertinimu, tai esąs vienas geriausių ir jaukiausių viešbučių Vilniuje. „Mabre“ firmos viešbutis netrukus turėtų baigti rengti prašmatnius „prezidentinius liuksus“ su židiniais, ir jis tikrai bus įvertintas 5 žvaigždučiais. Vilniaus centre esantis „Neringos“ darbuotojas mano, kad nors iki aukščiausio lygio trūksta baseino, konferencijų salės, mašinų stovėjimo aikštelės, bet viešbutyje švaru ir tvarkinga.

Dabar šiek tiek apie kainas. Brangiausi vienviečiai kambariai (4 litai – 1 doleris): „Balatonas“ – 300 Lt, „Karlo“ – 320 Lt, „Lietuva“ – 220, „Villon“ – 152-320 Lt, „Šarūnas“ – 240-308 Lt, „Neringa“ – 200 Lt. Jei norėsite dviviečio kambario, para „Balatonas“ kainuos 380 Lt, „Karlo“ – 360, „Lietuvoje“ 240 Lt, ir t.t. Pridėjus dar maždaug 100 Lt, galėsite apsigyventi aukščiausios (lux) klasės kambariuose. Apartamentų kainos svyruoja nuo 400 Lt iki 700 Lt. „Draugystėje“, kuri po remonto tikisi 4 žvaigždučių, vienviečių kambarį pasiūlys už 150 Lt, dviviečių – 170-210 Lt. Visuose šiuose viešbučiuose duodami pusryčiai.

TAUTININKAI NORI BENDRADARBIAUTI

Kovo 25 d. įvyks rinkimai į savivaldybes. Partijos jau skelbia savo programas ir ieško partnerių. Tautininkų sąjunga, siūlydama neatidėliotinų veiksmų programą „Tautai ir valstybei stiprinti“, konstatuoja, kad Lietuvoje nesulaikoma smunka gamybos lygis, nekuriami ekonominiai mechanizmai, kurie skatintų smulkų ir vidutinį verslą. Tautininkai kaltina vyriausybę, kad ši ramiai stebi imonių griovimą, o Lietuvos rinka atiduodama užsienio korporacijoms, su kuriomis nepajėgūs konkuruoti lietuvių verslininkai.

Tautininkai būsimuose savivaldybių rinkimuose ieško pramonininkų paramos. Gruodžio pabaigoje Tautininkų sąjungos atstovai Seime susitiko su Pramonininkų konfederacijos žmonėmis, kai kurių ministrų ir žinybų pareigūnais. Apie šį susitikimą plačiai rašo ekonomikos laikraštis „Litas“. Pramonininkų atstovai susitikime pateikė daug pavyzdžių, kuomet neramiama ir neskatinama vietinė gamyba. Pramonininkų teigimu, Lietuvos imonės galėjo pačios gaminti kasos aparatus, tačiau, pareikalavus juos skubiai įsigyti ir naudoti, prekybininkai neturėjo kitos išeities, kaip pirkti užsienyje. Pramonininkai pateikė ir tokių pavyzdžių: Vilniaus viešbučio „Draugystė“

direktorė už nemažą sumą Jungtinėse Amerikos Valstijose šiam viešbučiui perka baldus. Gavę valstybės užsakymą, Lietuvos baldininkai ji apstatytų ne blogiau.

Pramonininkų konfederacijos viceprezidentas Klemensas Šeputis tvirtino, kad nėra aiškaus ekonominio modelio, o Lietuvos ūkis žlugdomas per Tarptautinio valiutos fondo skatinamą monetarizmą, didinant mokesčius ir atveriant duris užsienio prekėms, nepaisant valstybės interesų. Būtent dėl to vieni išgyvena tik suktūdamai, o kiti bando laikytis įstatymų – bankrutuoja.

Klaipėdos uostas užkims nuo eksportui paruoštos medienos. Po popiermalkių priedanga išgabenama ir labai vertinga mediena. Lietuvos miškas išgabenamas net į Rusiją, iš kurios patys neseniai rąstus perkome. „Ar tai valstybinė politika?“ klausė Lietuvos ir JAV imonės „Grigiskės“ generalinis direktorius Liudvikas Miškinis.

Pramonininkų netenkina investicinė valstybės politika, nepadedanti siekti techninės pažangos. Jie mano, jog turint pramonę priimtina investicijų politika, būtų galima efektyviai gelbėti net ir labai sunkioje padėtyje atsivėrusią radiotechnikos pramonę.

Kaip rašo „Litas“, pramonininkų teigimu, turėtų iš esmės keistis netikęs požiūris į stambias pramonės imones. Jie mano, kad tai patarėjų iš Vakarų įpiršta nuomonė, jog Lietuvai tokios imonės nereikalingos, pakanka smulkas ir vidutinio verslo. Pramonininkų teigimu, tai nebent besivystančių šalių, tik ne Lietuvos pasirinkimas.

Susitikime kelta ir daugiau opų gamybos vystymo, užsienio prekybos ir kitų problemų. Pramonininkai pasigedo Tautininkų programoje, kaip praktinės įgyvendinti socialinės rinkos principus, iš ko mokėti pensijas, sumažinus mokesčius ir kita.

PRIVATIZUOTA CHEMIJOS GAMYKLA

Metų pabaigoje savaitraštis arba „laikraštis gyvenantiems savo protu“ – „Savininkas“ – apklausė verslininkus, koki

vestuotojai, kuriems atstovavo igaliojtas asmuo iš Lietuvos, buvo pasiūlę mažiausią kainą. Tad pagrindinė konkurencija vyko tarp firmos „Minta ir partneriai“ bei patios imonės darbuotojų grupės paruoštų verslo planų. Pramonės ir prekybos ministerijos komisija konkurso laimėtojo nenurodė ir abiejų konkurentų planus pateikė Centrinei privatizavimo komisijai, tačiau pripažino „Mintos ir partnerių“ pranašumą. Kaip „Respublikoje“ rašo Valė Čeplevičiūtė, Kėdainių chemijos gamyklos darbuotojai, sužinoję apie šį „Mintos“ pranašumą, surengė susirinkimą ir priėmė kreipimąsi į Centrinę privatizavimo komisiją, prezidentą, ministrą pirmininką ir kitus pareigūnus. Darbuotojai susirūpinę dėl imonės ir savo likimo, bijo, kad nebūtų atleisti iš darbo ir pan., todėl pritaria gamyklos darbuotojų parengtam verslo planui. Jų žiniomis „Mintos“ planas neįgyvendinamas, nes jis parengtas pagal nerealius rodiklius.

Centrinė privatizavimo komisija irgi nusprendė, kad pirmenybę teikia „Mintos ir partnerių“ verslo planui. Kaip „Respublikos“ korespondentei paaiškino šios komisijos pirmininkas K. Baranauskas – lėmė pasiūlyta kaina. Imonės darbuotojų grupė gamyklą norėjo nusipirkti už 115 mil. litų, o „Minta ir partneriai“ pasiūlė 135 mil. litų.

„Respublika“ domėjosi, kas slypi už pavadinimo „Minta ir partneriai“. Dienraščiu pavyko sužinoti, kad grupę sudaro 18 asmenų. Vienas jų – Pramonininkų konfederacijos viceprezidentas Mykolas Aleliūnas. Kaip žinia, konfederacijos prezidentas Bronišlavas Lūbyš su grupe darbuotojų yra nupirkęs kitą didelę chemijos pramonės imonę – Jonavos „Azotą“. Tuo tarpu patys kėdainiečiai dar laukia valstybės vadovų atsakymo.

NĖRA TOBULŲ ĮSTATYMU

Metų pabaigoje savaitraštis arba „laikraštis gyvenantiems savo protu“ – „Savininkas“ – apklausė verslininkus, koki

1994 m. priimtą įstatymą jie laiko netobuliausiu, labiausiai trukdančiu smulkas ir vidutinio verslo plėtrai.

Stanislovas Lapeika – „Hanso“ kolegijos atstovas Lietuvoje – atsakė apskritai nežinaš tobulu įstatymu.

Valerija Brazienė – Verslininkų asociacijos viceprezidentė – teigė, kad netobuliausias yra vyriausybės nutarimas dėl kasos aparatų. „Kaip kirpyklai nusipirkti tokį brangų aparatą, kai ji net tiek pajamų nesurenka?“ klausė verslininkė.

Dalia Teišerskytė – Kauno verslininkų asociacijos prezidentė – drastišku vadiną pridėtinės vertės mokesčio įvedimą.

Juozas Šarkas – Verslininkų asociacijos prezidentas – mano, kad pats kurioziškiausias yra turto deklaravimo įstatymas. „Dabar galvojama deklaravimo ribą padidinti nuo 15 iki 50,000 litų. Taip Seimas pats save įvarė į kampa“. Kartu J. Šarkas pastebėjo, kad „verslininkai nuomojo patalpas, dėjo kapitalą remontui, o Centrinė privatizavimo komisija ėmė ir indeksavo tą turtą 300-400 kartų“ ir leidžia dabar privatizuoti kai kam tik už pinigų, o ne už investicinius čekius, kurie Lietuvoje dar galioja.

Rima Jakutyte

• JAV karinė aviacija, po 21 metų trukusių tyrinėjimų ir sekimo, 1969 m. gruodžio 17 d. paskelbė, kad nerasta jokių pėdsakų ar įrodymų apie žemę lankančias „skraidančias lėkstes“ iš kitų planetų.

• Norvegijos keliautojas Roald Amundsen buvo pirmasis žmogus, 1911 m. gruodžio 14 d. pasiekęs Pietų Ašigali.

Dengiami stogai, kalamas „siding“, bei atliekami namų vidaus remonto darbai. Skambinti Sigul: 312-767-1929.

Namų savininkai!
Jei jums reikia skubiai ir kokybiškai atlikti namų išorės arba vidaus remonto bei dekoravimo darbus, skambinkite Nijolai, tel. 1-312-523-7289.

ORKESTRAS
Pirmame išankstinis užsakymas, už pusę kainos! Jums reikia atlikti programą banketuose, rengimuose, vestuvėse ir kitoms iškilmingoms progoms. Skambinti Algimantui Berniškiui, tel. 312-438-6034.

INCOME TAX SERVICE
Dabartiniai pajamų mokesčių įstatymai žymiai apsunkino ir atliekame apskaitos metinį mokesčių formų užpildymą. Profesionaliam, sąžiningam ir konfidencialiam patarimui kreipkitės:

PRANAS G. MEILĖ, CPA
2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629
Sėkmės istorijos – Pasaulio Liet. Centre, Lemont
Tel.: raštinė 312-776-5163
namai 708-636-5347

MARQUETTE PHOTO SUPPLY

REIKMENYS FOTOGRAFAMS
IR MĖGĖJAMS

Daug sutaupysite, pirkdami čia jų reikmenis. Pasinaudokite patogiu planu atidedant pasirinktus reikmenis, ypatingai progai. Pilnai užbaigtų foto nuotraukų aptarnavimas. Atidaryta pirmadienį ir ketvirtadienį vakarais iki 8 valandos. Antradienį, trečiadienį, susikalbės lietuviškai.

3314 West 63rd Street
Tel. 776-8998

CLASSIFIED GUIDE

REAL ESTATE

REALMART, INC.
6602 S. Pulaski,
Chicago, IL 60629
312-585-6100

BALYS BUDRAITIS
Asmeniška patarėja įvairių nuosavybių pirkimo bei pardavimo, mieste ir priemiestuose. Suinteresuoti skambinkite BUDRAITIS
Bus.: 312-585-6100, res.: 312-778-3971

ACCENT REALTY, INC.
5265 West 95th Street
Oak Lawn, Illinois 60453
Bus. 708-636-9400
Res. 708-423-0443

ASTA T. MIKUNAS
Profesionaliai ir sąžiningai patarėjas įvairių nuosavybių pirkime ir pardavime, mieste ir priemiestuose.

Parduodamas namas
Brighton Parke.
Kreipitis:
tel. 312-523-5291

MISCELLANEOUS

ELEKTROS ĮVEDIMAI – PATAISYMAI
Turis Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesty. Dirbu greitai, garantuoti ir sąžiningai.
312-779-3313
KLAUDIJUS PUMPUTIS

10%–20%–30% pigiau mokėsit pas mus už apdraudą nuo ugnies, taip pat ir už automobilio draudimą.

FRANK ZAPOLIS
3208 1/2 West 95th Street
Tel. (708) 424-8654
(312) 581-8654

VALOME
KILIMUS, BALDUS,
GRINDIS IR SIENAS
J. BUBNYS
737-5168

WAGNER
MAŠINOS RAŠTINĖMS
Parduoda • Taiso • Priedai
ir Reikmenys
Virš 75 metų
patikimas patarnavimas
TYPEWRITERS • COPIERS
FAX • CALCULATORS
5610 S. Pulaski Rd.
Tel. (312) 581-4111

PARDAVIMAS IR TAISYMAS
MIGLINAS TV
GE/RCA ATSTOVYBĖ
2346 W. 69th Street
Tel.: 312-776-1486

BALTIC TRAVEL GUIDE
Kviečiame įsigyti naują vadovą kelionėms po Baltijos kraštus. Čia rasite detalią informaciją apie Lietuvą anglų kalba. Čekius \$15, prašome siųsti: Dailui Mikutavičiui, 2962 Majestic Cir., Avondale Estates, GA 30002, Fax (404) 325-0923.

MASTER PLUMBING COMPANY
Licensed, Bonded, Insured
Nauji darbai ir pataisymai. Virtuvės ir vonios kabinetai. Keramikos plytelės. Karšto vandens tankai, pompas. Išvalome užsikimšusius vamzdžius.
BEN BERAPINAS 708-636-2960

REAL ESTATE

GREIT PARDUODA

RE/MAX REALTORS
(312) 586-5959
(708) 425-7161

RIMAS L. STANKUS

- Perkant ar parduodant
- Greitas ir sąžiningas patarnavimas
- MLS: kompiuteriškai FAX pagalba
- Nuosavybių įkainavimas veltui
- Perkame ir parduodame namus
- Apartamentus ir žemę
- Pensininkams nuolaida

KMIECIK REALTORS
7922 S. Pulaski Rd.
4365 S. Archer Ave.

DANUTĖ MAYER
284-1900

Jei norite parduoti ar pirkti namus, kreipkitės į Danutę Mayer. Ji profesionaliai, sąžiningai ir asmeniškai patarnaus. Įkainavimas veltui.

PRESTIGIOUS EQUESTRIAN ESTATES

This 3200 sq. ft. 2 story features 4 or 5 bedrooms, with full basement nestled on a 1.25 acre professionally landscaped lot. To many amenities to list. \$344,555. For your personal showing call:

Frank Algozino
(708) 535-5438
Century 21 Dabbs
Southwest

FOR RENT

Įnuomojamas butas: 5 kamb., 2 mieg. Brighton Pk. apyl. 2540 W. 40 St. vienas bl. nuo Archer Ave. geras susisiekimas.
Tel. 312-523-9174

Įnuomojamas 3 kamb. apšildomas butas, apyl. 71 St. ir Washtenaw Ave., vienas arba dviem suaugusiems asmenims. Yra šaldytuvas ir virimo plyta. \$325 mėn. + „security dep.“ Kreipitis Alina nuo 8 v.r. iki 3 v. p.p., tel. 312-476-8727.

Įnuomojamas apšildomas 4 kamb. 1 mieg. butas 67 & Kedzie apyl. \$355 mėn. + „security“. Tel. 312-779-6193. Kalbėti anglų kalba.

HELP WANTED

RENATA'S AGENCY
Offers domestic jobs: housekeepers, babysitters for English speaking women. Good pay. Call and leave message.
Tel. 312-286-7267

REAL ESTATE SALES ASSISTANT
New home builder looking for a responsible, conscientious person to work as a sales assistant at model home locations. Weekends and some weekdays. Lemont area.
Ask for Linda GALLAGHER & HENRY
(708) 482-8900

IEŠKO DARBO

30 m. moteris ieško darbo. Gali prižiūrėti senyvo amžiaus žmones, atlikti namų ruošos darbus. Gali dirbti įstaigų, pastatų valymo darbus naktimis. Vairuoja nuosavą automobilį. Kreipitis: 312-737-2030.

Muzikė, profesionalė, gali dirbti seimijoje; prižiūrėti vaikus, senelius, atlikti namų ruošos darbus. Moko dainuoti ir groti pianinu. Gali dirbti tik 5 dienas savaitėje. Kreipitis: Tel. (312) 434-8027.

Atlikėjai:

sol. Arnoldas Voketaitis
akomp. Manigirdas Motekaitis
sol. Lijana Kopūstaitė
akomp. Gintė Čepinskaitė

pianistai: Rokas ir Sonata Zubovai
prof. Vytautas Landsbergis

KONCERTAS

Rengia JAV Lietuvių Bendruomenės Kultūros Taryba

1995 m. vasario 11 d., šeštadienį

4 val. p.p. Jaunimo Centre

Po koncerto vaisės kavinėje

Įėjimas: \$10 parteris

\$8 balkonas

TAURŲ TĖVYNAINIŲ A.A. JONĄ PAOVI PRISIMENANT

Jonas Paovys.

Prieš vienerius metus, 1994 m. vasario 6 d., Grand Rapids, MI, žemiškąją kelionę baigė taurus tėvynės sūnus, gilus patriotas, visuomeninių ir kultūrinių darbų nuširdus darbininkas Jonas Paovys.

Tad šių metų vasario 6 d. sukanka metai nuo a.a. Jono Paovio mirties. Šia proga nors trumpai prisiminkime jo gražaus ir prasmingo gyvenimo kelią ir vasario mėn. 5 d. prisiminkime jį maldoje bei šv. Mišių aukoje 8:30 val. Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje, Grand Rapids, MI.

A.a. Jonas Paovys visą savo netrumpą gyvenimą išliko tylus, kuklus, nuširdus, ramus, kilniaširdis, savo gyvenimą pašventęs Tėvynei Lietuvai ir lietuvių išlaikymui užsienio lietuvių tarpe.

Velionis gimė 1907 m. sausio mėn. 26 d. Kurų kaime, Lekėčių valsčiuje, Šakių apskrityje, stambiųjų ūkininkų gausioje 7 sūnų šeimoje. Jonas buvo vyriausias sūnus. Pakankamai išsimokslinęs neprikli. Lietuvoje tarnavo policijos tarnyboje, Kaune. Vokiečių okupacijos metu buvo pasiūstas į Rytų Lietuvą, kur prie Gudijos sienos saugojo žmones nuo sovietų partizanų užpuolimų.

1944 m., bolševikams antrą kartą okupuojant Lietuvą, Jonas Paovys, drauge su tūkstančiais tėvynainių, pasitraukė į Vokietiją, tuo išvengdamas mirties ir ištremimo Sibiran.

Vokietijoje pergyveno karą, bombardavimus ir po karo penkeris metus išgyveno išvietintųjų lietuvių stovyklose, iš kurių 1949 m. atvyko Amerikon, apsigyveno Grand Rapids, MI,

tikėdamasis po visų vargų laimingesnio gyvenimo. Duoną pelnė sunkiai dirbdamas mašinų gamybos specialistu, Gallmeyer and Livingston bendrovėje.

1959 m. vedė malonią lietuvaite Veroniką Pivriūnaitę, su kuria laimingai išgyveno 35 metus. A.a. Jonas Paovys buvo sveikas, darbingas ir tik prieš pat mirtį susirgo nepagydoma liga ir paliko mylimą žmoną Verutę, daug mielų draugų, kultūrinių, visuomeninių, su kuriais nuširdžiai dirbo daugiau kaip keturiasdešimt metų.

Jonas Paovys, apsigyvenęs Grand Rapids, tuojau įsijungė į lietuviškąją veiklą. Giedojo ir dainavo parapijos ir Lietuvių bendruomenės choruose, aktyvus kultūrinių renginių programų atlikimo dalyvis, puikus deklamatorius, mylintis jaunimą, džiugino liuanistinės mokyklos vaikučius Kalėdų švenčių progomis, atkeliavimas pas juos Kalėdų senelio apdaru, su dovanomis.

Velionis buvo uolus bendruomenininkas, LB apylinkės valdybų ir kontrolės komisijų narys. Daugelį metų vadovavo BALFo skyriui ir Vasario 16-tosios gimnazijos rėmėjų būreliui. Jis buvo beveik visų JAV LB tarybų apylinkės komisijų narys.

VĖLINĖS PRIE LAISVĖS GYNĖJŲ KAPŲ

Po penkiasdešimt metų Kau-no miesto centre buvusiose kapinėse sužibo Vėlinių žvakutės. Prie atstatomo paminklo „Žuvome dėl Tėvynės“ Kar-melitų parapijos klebonas kunigas A. Keina aukojo šv. Mišias už žuvusius dėl Lietuvos laisvės.

Tarpukariu kapinės Vytauto prospekte buvo miesto puošmena. Garbingus tautos vyrus priglaidusios, papuoštos išpūdingais paminklais, jos patraukdavo praėivių dėmesį. Čia Vėlinių vakarą susirinkdavo tūkstančiai žmonių, sužėrėdavo nesuskaitoma daugybė žiburių. Ypač iškilmingai kariuomenės pagerbdavo žuvusius ar mirusius karius. Vėlinių tradicija neužgeso ir rezistencijos metais. Deja, žvakutes prie Savanorių kapų, apleisto Dariaus ir Girėno

A.a. Jonas buvo plačiai apsi-skaitęs, prenumeravo ir skaitė beveik visą lietuviškąją spaudą, ją rėmė savo aukomis. Jo gyvenimo valandas praturtino skaitomos knygos, žurnalai. Sielo-josi Tėvynės likimu, rėmė visuomeninę, kultūrinę ir politinę veiklą. Uoliai, stambiais įnašais, rėmė Lietuvių fondą, liuanistinį švietimą, Draugo fondą.

Jis niekada nesėdėjo už garbės stalo, o buvo „juodo darbo“ darbininkas. Rūpinosi renginiais, tvarkė sales, statė kėdes, valė grindis, rūpinosi scenos paruošimu koncertams, vaidinimams, renginiams.

O kas nepatyrė a.a. Jono Paovio pagalbos. Jis pirmas atskubėdavo draugams į talką, jiems remontavo namus, dengė stogus, taisė duris ir niekada neimdavo už tai atlyginimo.

O koks a.a. Jono ir Verutės Paovių svetingumas ir vaišin-gumas! Kuomet tik apylinkėje lankėsi menininkai, šokėjai ar kiti LB svečiai, a.a. Jonas ir Verutė Paoviai buvo jų globėjai, svetingai priimdavo, o nelaimių atvejais kiekvienas rasdavo Pa-ovių namuose nuširdžią globą. Jų namai buvo tapę tarsi LB namais, čia vyko LB pasitarimai, bendruomenės rinkimai, balsavimai.

Negausi, bet nuostabi dar-bė-ti Grand Rapids lietuviškoji šeima, su didele pagarba ir dėkingumu šiandien prisimena šį uolų darbininką, kuris savo gyvenimu ir darbais ligai ilgai iš-liko šviesiu pavyzdžiu liku-

siems tėvynainiams.

Velionį su meile prisimena jo mylimoji žmona Verutė, o taip pat LB nariai, ypač buvęs LB Grand Rapids apylinkės pirmininkas Vytautas Jonaitis.

Šiomis keliomis mintimis prisimindami a.a. Joną Paovį, prašome Aukščiausiojo jam suteikti amžinybėje amžinos ramybės.

Tegul a.a. Jono šviesus pavyzdys mums lieka keldžiu į sutartinus darbus ir gražų sugyvenimą.

Jurgis Janušaitis

„DRAUGO“ RĖMĖJAI

Aukos siunčiant laikraščio prenumeratą

65.00 dol. Vanda Žolynienė, Chicago, IL;

55.00 dol. Jonas Valys, Woodstock, CT; Edward Seibutis, Lockport, IL; Alfonsas Jaras, Kenosha, WI;

50.00 dol. Marija Ročkuvienė, Chicago, IL; Albinas Smolinskas, Chicago, IL; Petras Putrius, Livonia, MI;

45.00 dol. Milda Matusz, Delran, NJ; Dana Eicinas, Chicago, IL;

40.00 dol. E. Kronas, Dundas, Ont., Kanada; Kleopas Dalinda, Toronto, Ont., Kanada; Domicėlė Baltūnas, Mission Viejo, CA;

35.00 dol. Bronė Bildušienė, Montgomery, IL; Elena Petreikis, Fremont, WI; dr. Daniel Degesys, St. Petersburg, FL;

30.00 dol. Filomena Cernius, Chicago, IL; dr. A. Juzaitis, Plymouth Meeting, PA;

25.00 dol. Ona Rutkauskas, Livonia, MI; A. Masiulis, East Hartford, CT; Vytautas ir Vita Girdvainis, Chicago, IL; Stasys

Astras, Grand Rapids, MI; Ed-uardas Olšauskas, Berwyn, IL; Janina Nomeika, Rochester, NY; Arunas Grigalauskas, Marlborough, MA; Prof. dr. C. Masaitis, Thompson, CT; A. Radzius, Baltimore, MD; Ona Kollis, Palos Hills, IL; Kazys Cerniauskas, Chicago, IL; Gazina Gražienė, Downers Grove, IL;

Raimundas Rimkus, Berwyn, IL; Daiva Orentas, Ellicott City, MD; Romualdas ir Baniūtė Kronas, Clarendon Hills, IL; J. Janickas, Carlsbad, CA; Anthony Pileckas, Sunny Hills,

FL; Kostas Nemunaitis, Princeton, IL; E. D. Eringis, Port Saint Lucie, FL; Petras Plienaitis, Fairmont City, IL; Algis Liepinaitis, Riverside, IL; dr. Stasė Zadeikienė, Barrington, IL; Jesuit Fathers (per kun. Raudeliūną), Chicago, IL;

Kiekviena mūsų geradarių auka „Draugui“ yra reikalinga ir tikrai įvertinama, todėl reiškiamė padėką visiems, savo auka prisidėjusiems prie mūsų dienraščio išlaikymo.

A.†A.

KAZĖ MOCKIENĖ

Gyveno Newark, OH.

Mirė 1995 m. sausio 26 d., 5 val. p.p., sulaukusi 84 metų. Gimė Lietuvoje. Amerikoje išgyveno 44 m.

Nuliūdę liko: sūnus Vladas Mockus, marti Pat ir jų šeima; dukters — Liucija Kavaliauskienė ir Genutė Mulford su šeimomis; dešimt anūkų ir du proanūkai.

Velionė buvo žmona a.a. Vinco.

Velionė pašarvota sausio 29 d.

Laidotuvės įvyks pirmadienį, sausio 30 d. Iš laidojimo namų bus atlydėta į St. Francis bažnyčią, Newark, Ohio, kurioje bus aukojamos gedulingos šv. Mišios už velionės sielą. Po Mišių velionė bus palaidota St. Joseph's kapinėse, Newark, OH.

Nuliūdę sūnus, marti, dukters, anūkai ir proanūkai.
Tel. 1-614-323-1228.

A.†A.

ROMANUI VADOPALUI

mirus, sūnui ŠARŪNUI, seserims SOFIJAI RUKŠIENEI, IRENAI VĖBRIENEI ir šeimai nuoširdžią užuojautą reiškia

A. ir B. Morkiai
I. ir G. Bliūdžiai
P. ir P. Vadopalai

LIETUVIŲ LAIDOTUVIŲ DIREKTORIŲ SĄJUNGA

Turi laidotuvių patalpas visose Chicagos miesto apylinkėse ir priemiesčiuose.
Patarnavimas 24 val.

GAIDAS DAIMID

FUNERAL DIRECTORS
and EUDEIKIS FUNERAL HOME

BRIGHTON PARK 4330 S. CALIFORNIA AVE.
TOWN OF LAKE 4605 S. HERMITAGE AVE.
1-312-523-0440 OR 1-312-927-1741

LACK & SONS

FUNERAL DIRECTORS

PALOS HILLS 11028 S. SOUTHWEST HIGHWAY
HICKORY HILLS 9236 S. ROBERTS ROAD
MARQUETTE PARK 6541 S. KEDZIE AVE.
ALL PHONES
1-708-974-4410

PETKUS & SON

FUNERAL DIRECTORS

MARQUETTE PARK 2533 W. 71st STREET
CICERO 5940 W. 35 St.
PALOS HILLS 10201 S. ROBERTS ROAD
LEMONT 12401 S. ARCHER AVE. (& DERBY RD.)

ALL PHONES

CHICAGO 1-312-476-2345

NATIONWIDE TOLL FREE (nemokamas) Tel. 1-800-994-7600

A.†A.

BIRUTEI SKRINSKIENEI

mirus, jos vyrui dr. JUOZUI SKRINSKAI ir visai šeimai, velionės seserims — MARYTEI MIKONIE-NEI ir ELVYRAI OŠLAPIENEI, broliui ROMUI APANIUI ir jų šeimoms reiškiamė gilią užuojautą.

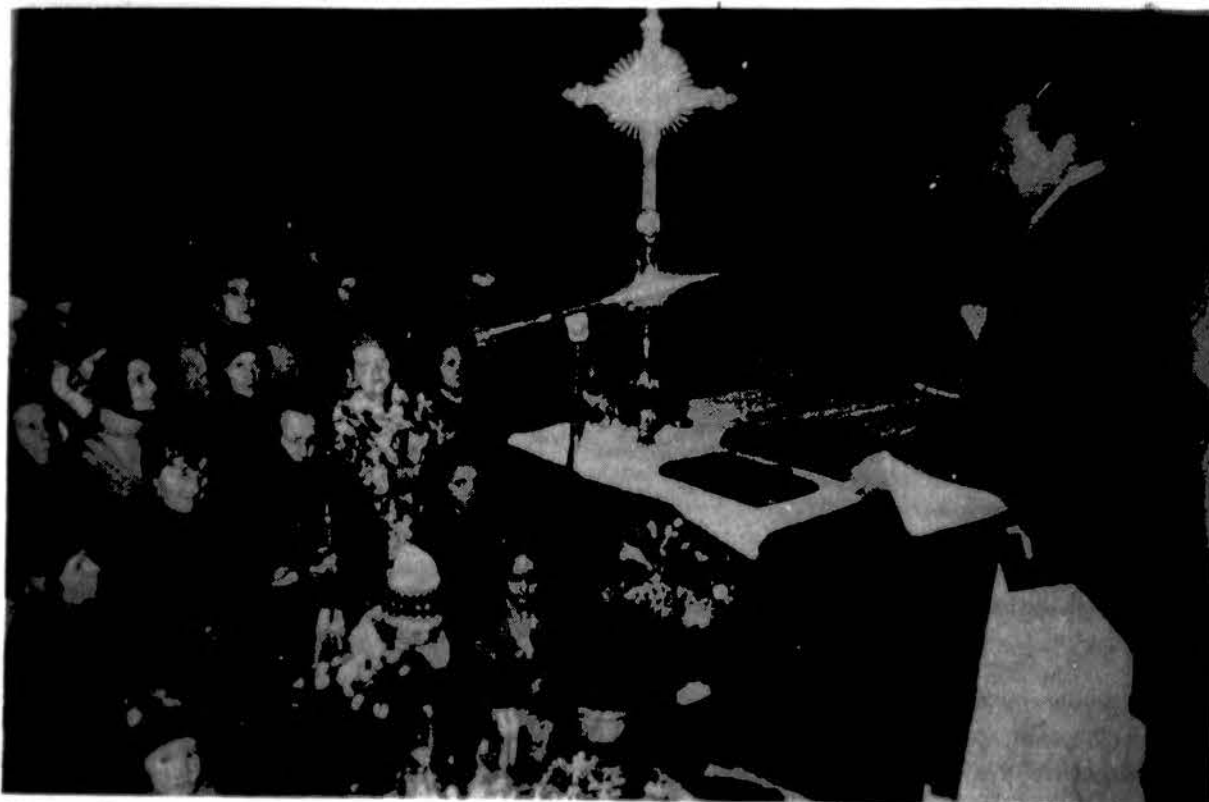
Marytė ir Kazys Ambrozaičiai

A.†A.

ONAI DIRVIANSKIENEI

mirus, dukrą DANUTĘ DULKSNIENĘ, sūnų RIMĄ bei jų šeimą ir kitus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame.

Ona Pavilčienė
Vytautas Tauras

Vėlinių Mišios Kaune 1994 m.

Nuotr. Alvydo Vaitkevičiaus

ČIKAGOJE IR APYLINKĖSE

Vyresniųjų lietuvių centre, „Seklyčioje“, vasario 1 d., trečiadienį, 2 val. popiet, programą atliks Lietuvos Vyčių choras, diriguojamas muz. Faust Strolis. Po programos – bendri pietūs. Visi kviečiami, visi laukiami. Atvykite!

Prašymai Lietuvių fondui 1995 m. bendrai paramai gauti bei įvairiems projektams, turi būti atsiųsti ne vėliau, kaip iki š.m. kovo 15 d. Prašymai studentų stipendijoms turi būti atsiųsti iki š.m. balandžio 15 d. Prašymų anketos Lietuvių fondui siunčiamos paštu, arba įteikiamos Lietuvių fondo raštinėje asmeniškai. Faksu (Fax) atsiųstos prašymų anketos nebus svarstomos. Anketos stipendijoms ir bendrai paramai gaunamos šiuo adresu: Lietuvių fondas, 14911 127th Street, Lemont, IL 60439. Telefonas: 708-257-1616.

Ona Dovydaitytė, Lake Worth, FL, siūsdama mokestį už „Draugo“ prenumeratą, dar pridėjo 100 dol. Stengiantis, dar laikraštis būtų reguliariai išleistas, kiekviena auka yra labai reikalinga, už tai dienraščio rėmėjai taria meilę nuoširdų ačiū.

Dr. Francis Mažeika, Chicago, IL, su prenumeratos mokestiu atsiuntė ir priedą – 100 dol. auka „Draugo“ leidimo išlaidoms sumažinti. Malonu dr. Mažeiką ir toliau turėti savo nuolatinių skaitytojų tarpe; esame dėkingi už paramą.

x Tenoras Bronius Tamašauskas dainavo Polonio (V. Bellini op. „Norma“), partiją 1992 m. su Čikagos Lietuvių opera. Mezosopranas Vitalija Šiškaitė dainavo Mirtos partiją (V. Klovos op. „Pilenai“) 1994 m. irgi su Čikagos Lietuvių opera. Robertas Bekionis akompanavo Vaclovui Daunorui Čikagoje. Visi trys jau pažįstami Čikagos lietuviams. Kvietame dar kartą juos išgirsti sekmadienį, sausio 29 d. 3 val., **Jaunimo centre**, 5620 So. Claremont Ave. Čikagoje. Rezervuokite vietas, skambinkite **Pranei Štietenei 312-238-1536**. (sk)

x Orkestras „Nemunas“ groja vestuvėms, banketams, įvairiems pobūviams, pasilinksminimams. Muzika – jaunimui ir vyresniems. Kreipkitės: **Robertas Raudys**, tel. 708-301-5141. (sk)

x Rožinis ir šv. Mišios prašant pagalbos Lietuvai ir žmonijai įvairiuose sunkumuose bus aukojamos **vasario 4 d., šeštadienį, 2 val. p.p.** Tėvų Jėzuitų koplyčioje. Kvietame dalyvauti. Židiny. (sk)

Advokatas GINTARAS P. ČEPĖNAS 2649 W. 63 St., Chicago, IL 60629 Tel. (1-312) 776-5162 14325 S. Bell Rd., Lockport, IL 60441 Tel. (708) 301-4866 Valandos pagal susitarimą

Advokatas Gibaitis 6247 S. Kedzie Ave. Chicago, IL 60629 Tel. 1-312-776-8700 Kriminalinė Teisė

ADVOKATAS Vytenis Lietuvninkas 4536 W. 63th Street Chicago, IL 60629 (Skersai gatvės nuo „Draugo“) Tel.: 312-284-0100 Valandos pagal susitarimą

KRIAUCĖLIŲ VARDŲ VAIKŲ NAMELIUOSE

Praslinko šventės, nusinėdamos praeitin šurmuli ir triukšma, nepastebimai prabėgo žiemos atostogos ir Vaikų nameliuose vėl suskambėjo vaikų balsai, pagyvindami visą Marquette Parko lietuvišką gyvenimą. Kiekviena čia praleista valandėlė vėl užsipildė naujais darbais ir žaidimais.

Tačiau vaikų atmintyje dar liko neįšildę Kalėdų eglutės vaizdai, o svarbiausia – Kalėdų senelio apsilankymas. Ir tikrai, mažiesiems netrūko džiaugsmo tą įsimintą sekmadienio popietę (gruodžio 18 d.), kai pro duris įžengė linksmas senukas (rašy. Apolinaras Bagdonas) baltą barzdą, apsisvilęs raudonais rūbais. O Kalėdų seneliui tikrai buvo smagu įeiti į kambarį, kuriame jį pasitiko daugybė mažų smalsių akelių, įdėmiai stebinčių kiekvieną

Prof. Vytautas Landsbergis.

Prof. Vytauto Landsbergio disertacijos „M. K. Čiurlionis: laikas ir turinys“ oponentas prof. Vyt. Kubilius, pristatydamas ją habilituoto daktaro laipsniui, apie autorių taip kalbėjo: „Taip išėjo, kad M. K. Čiurlionio interpretatorius turėjo atsisėsti prie politikos fortepiono ir talentingai sugroti nepriklausomybės melodiją, pagal kurią šoko visa Lietuva...“

JAV LB Kultūros Tarybos rengiamame koncerte, kuris įvyks š.m. vasario 11 d., 4 val. p.p., Jaunimo centre, atidės politikos, konservatorių partijos – Tėvynės sąjungos pirmininko rūpesčius, muzikas, hab. dr. Vyt. Landsbergis sutiko dalyvauti kaip pianistas. Tai tikroji jo profesija, kurioje pasižymėjo M. K. Čiurlionio kūrinių atlikimu, daug jų įrašydami su muzikos plokštelėmis.

x Algis Luneckas, Income Tax paruošėjas, praneša, kad jis persikėlė su adv. V. Lietuvninku į naujas patalpas **4536 W. 63rd St., Chicago**, prieš „Draugo“ redakciją. Dėl susitarimų prašau skambinti (312) 284-0100. Nuo vasario 11 d. būsiu įstaigoje kiekvieną šeštadienį, pasiruošęs jums patarauti. (sk)

x College of Du Page organizuoja ekskursiją į Pabaltiją: Lietuvą, Latviją ir Estiją. Su paskaitom universitetuose, ekskursinėmis kelionėmis. Kreipkitės į **Tiną Russ**, tel.: 708-858-2800x2048. Adresas: 22 St. & Lambert Rd., Glen Ellyn, IL 60137-6599, Room 3010. (sk)

x Juozas Bacevičius patarnaus Income Tax, namų ir apdraudų reikalais, 6529 S. Kedzie Ave., Chicago, (312) 434-7085 – Casa Blanca, R.E. (sk)

x Greit parduodu vienos ir dvių šeimų namus Chicagoje ir apylinkėse. Skambinkite **RE/MAX REALTORS**, Rimas Stankus, tel. (312) 586-5959 arba (708) 425-7161. (sk)

svečio judesį. Linksma buvo visiems. Maloni ausiai, taisyklina lietuvių kalba užpildė Vaikų namelius, daugelis svečių pasijuto kaip Lietuvoje, mat didesnė dalis šeimų buvo neseniai atvykę iš Lietuvos. Smagu buvo ir seneliui girdėti vaikų taip puikiai išaukškančius gimtąją kalbą, ir atokiau stovintiems besisąsantiems tėveliams.

Neilgai trukus, visi sustojo į ratelį žaidimams ir čia pasirodė, kad senelis savo energija ir jaunatviškumu neatilieka nuo mažųjų. Tačiau laikrodžio rodyklė judėjo pirmyn, o dovanų maišas taip ir prašėsi atsisėdėti.

Po Kalėdų senelio atsisėdėjimo vaizdo ir pakili nuotaika dar ilgai sulaukė svečių. Buvo akivaizdu, kad pirmą kartą atsilankiusius domino Vaikų namelių aplinka – originaliai vaikų rankomis puošta eglutė, lentynėlės, pilnos įdomių, nematytų žaislų, kaladelių ir kitokių mokymo priemonių, tvarkingai sukabintos prijuostės, tvarkingai sudėti namų apyvokos reikmenys ir kiti daiktai bylojo apie aktyvų ir savarankišką šių namų šeiminių gyvenimą. Tad nenuostabu buvo matyti mažuosius svečius taip laisvai pasijutus jiems specialiai pritaikytoje aplinkoje. Mažos rankelės ėmė ir lietuviškas nematytus daiktus, darinėjo dėžutes, sklaidė knygas. Viskas buvo išbandyta ir patikrinta. Nemažiau susidomėjo, rodos, buvo ir tėveliai, atsilankę į šį mažą, bet jaukų lietuvišką židinį.

Po tokio sėkmingo renginio belieka tikėtis, kad ir vėl netolimoje ateityje susirinks toks gausus būrys mažų lietuviukų ir jų tėvelių.

Ypač džiugu Vaikų namelių auklėjimams buvo šiais metais priimti į savo tarpą dvi naujas mokinukes, sesutes Renatą ir Kariną Butikaites. Na, o dienos čia bėga greitai ir kiekviena iš jų vaikams yra vis nauja, nepakartojama. Namelių vedėjos Jolantos Andrejevičienės ir mokytojos Dainos Aukštuoliūnės sumanymo ir pastangų dėka, pilnai kasdienybėje ir nuobodulio vietoje nėra. Nauji darbai ir žaidimai, dažnai keičiama metodinė medžiaga plečia vaikų akiratį, ugdo jų gabumus. Veikla plati ir įvairiapusė, leidžianti kiekvienam vaikui individualiai pasireikšti.

Tai – vaisių bei daržovių paruošimas, pjaušymas, sriubos virimas, kepinių puošimas, net naminių ledų gamyba, plovimas, valymas ir kiti praktiški darbai, visi atitinkantys

x Prieš užsisakydami paminklą, aplankykite **St. Casimir Memorials**, 3914 W. 111th St. Turime didelį pasirinkimą: matysite granito spalvą, dydį ir t.t. Gaminame paminklus mūsų dirbtuvėje pagal jūsų pageidavimą, brėžinius. Prieš pastatant paminklą, galėsite apžiūrėti ir įsitikinti, kad jis padarytas, kaip buvo jūsų pageidauta. Sav. Lilija ir Vilimas Nelsonai. Tel. 312-233-6335. (sk)

x Pranas G. Meilė, CPA, sąžiningai užpildo Income Tax formas. Dabartiniai pajamų mokesčių įstatymai žymiai apsunkino ir ateityje apsunkins maitinį mokesčių formų užpildymą. Skambinkite (312) 776-5163. (sk)

x Ligos draudimas atvykusiems iš Lietuvos ir kitų kraštų. Kreiptis pas A. Lauraitį, A. & L. Insurance Agency, 4651 S. Ashland Ave., Chicago, IL 60609. Tel. 1-312-523-9191. (sk)

Kriaucėlių vardo Vaikų nameliuose pernai gruodžio 18 d. ruošta eglutė su programėle ir Kalėdų senio dovanėlėmis vaikams. Kalėdų senis – poetas Apolinaras Bagdonas.

vaikiškus sugebėjimus. Be to, namelių auklėjimui daug ko galėtų pamokyti ir savo mamytės, pvz., kaip reikia spausti lietuvišką sūrį. Visko čia ir nesuminėsi, o kur dar skaičių ir raidžių pažinimas, keramika ir piešimas, įvairūs fizinės mankštos pratimai, taip reikalingi augančiam mažyliui. Ypatinga reikšmė teikiama ir etikos ugdymui, čia jie išmoksta vieni su kitais bendrauti, mandagiai elgtis prie stalo, laikytis tvarkos ir taisyklių. Visa veikla neapsiriboja tik Vaikų nameliuose, vaikai visada su nekantrumu laukia išvykų.

Šiais metais išvykos numatomos net trys – į Čikagos Meno institutą, Linkolno Zoologijos sodą ir spektaklį „Undinėle“. Vaikui suteikiama proga susipažinti su meno ir kultūros vertybėmis, padedamas pagrindas tolimesniam pažinimo vystymui. Nemažiau svarbu yra ir tai, kad vaikučiai čia praleidžia laiką savo tautiečių tarpe, auklėjami lietuviškoje tautinėje dvasioje, gaudami žinių apie Lietuvą.

Tai yra svarba Kriaucėlių vardo Vaikų nameliams, kurie suteikia lietuvišką išlaikymo institucijoms. Jiems tenka atsakingas vaidmuo – paruošti ir suformuoti mažą žmogų, kuris vėliau taptu sąmoningu lietuviu ir tęstų išeivijos darbą.

Priminsime, kad kiekvienas vaikas, kalbantis ir nekalbantis lietuviškai, turi teisę lankyti šią lietuvišką montessorinio auklėjimo įstaigą, nors ir visa atsakomybė dėl apsisprendimo priklauso tėvams. Finansiniai sunkumai šeimoje neturėtų trukdyti, nes Lietuvos Montessori draugija skiria tokiems vaikams stipendijas. Tai, būrys linksmų judrių lietuviukų su mokytojomis laukia draugų ir tikisi, kad jų gretos pasipildys naujais jaunuoliais. Mūsų adresas: Kriaucėlių vardo Lietuvių Montessori Vaikų nameliai, 2743 W. 69th St., Chicago, IL 60629; tel. (312) 476-4999.

Laura Vaičekauskaitė Stalioniene

x Baltic Monuments, Inc., 2621 W. 71 Street, Chicago, IL. Tel. (312) 476-2882. Visų rūšių paminklai, žemiausios kainos, geriausios sąlygos. (sk)

x Clevelando vyresniųjų skaudų židiny, per pirmą kartą Nijolę Kersauskaitę paaugojo „Saulutei“, Lietuvos vaikų globos būreliui, \$240 parmeti Rokiškio rajono našlaitę, kurią auginą teta pati turinti mažą sūnelį. Labai ačiū, „Saulutei“, 419 Weidner Rd., Buffalo Grove, IL 60089. (sk)

x Pildau pajamų mokesčius (income tax). Reikalui esant, atvažiuoju į namus. Gediminas Pranskevičius. Kreiptis: tel. 708-656-2550. (sk)

IŠ ARTI IR TOLI

KUN. V. VALKAVIČIUS – VASARIO 16 MINĖJIMO PRELEGENTAS

Kun. Vincas Valkavičius, Šv. Jurgio parapijos Norwood, Massachusetts, klebonas ir autorius knygos „Lithuanian Religious Life in America“, š.m. vasario 19 d. 3 val. p.p. kalbės Brocktono Šv. Kazimiero parapijos salėje vyksiančiame Vasario 16-sios minėjime.

NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

LB Colorado apylinkės valdyba ruošia Vasario 16-siosios minėjimą sekmadienį, vasario 12 d., 1 val. p.p., St. Anthony's Society salėje. Pagrindinis kalbėtojas bus svečias iš San Francisco, CA, inž. Vytautas Šliūpas, programą atliks vietinis tautinių šokių šokėjų sambūris „Rūta“.

DEMONSTRACIJOS UŽ ČEČENIJĄ

Kanados LB surengė demonstracijas už Čečėniją laisvę. Demonstracijos, kurioms vadovavo Kanados LB Krašto valdybos pirm. Algirdas Vaičiūnas, vyko sostinėje Otavoje, prie Rusijos ambasados sausio 14 d. Dalyvavo nemažai lietuvių iš Hamiltono, Mississaugos ir Toronto, o taip pat gyvenančių Otavoje. Demonstruojantys nešė lietuviškas trispalves, dainavo lietuviškas dainas, pasisakė prieš žiaurų rusų genocidą Čečėnijoje. Demonstrantai buvo filmuojami ir parodyti televizijos laidoje.

x Optical Studio, 2620 W. 71st St., Chicago, IL 60629, tel. 312-778-6766. Kreiptis į Aldoną Kaminskię. Darbo val.: trečd.-penkt. 1 v. p.p.-5:30 v.v., ketvd. 10 v.r.-6 v.v., šėstd. 10 v.r.-1 v. p.p. Pirmad. ir antrd. uždaryta. (sk)

x SAGIL'S restoranas yra lietuviška valgykla su daugybe skaniausių lietuviškų patiekalų. Neatsilankę nežinosite, kaip gausiai, gardžiai ir nebrangiai galite pas mus papietauti. Sav. I. Naujokienė, „Sagil's“, 6814 W. 87 St., Burbank, IL 60459, tel. 708-598-0685. (sk)

x BALF'ui šiuo metu labai reikalingi naudoti rūbai ir batai. Maloniai prašome lietuvių visuomenę ir tai atkreipti dėmesį ir paaukoti švairių, gerame stovyje rūbų. BALFas dabar ypatingą dėmesį skiria šalpai Lietuvoje ir nuolatos siunčia rūbų, maisto ir vaistų siuntinius. Rūbai priimami Centro įstaigoje, 2558 W. 69th St., Chicago, IL, tel. 312-776-7582. nuo pirmadienio iki penktadienio 9-4 v.v. (sk)

LIETUVIO MOKSLININKO PREMIJA

Newcastle (Australija) universiteto psichologijos departamentas įsteigė dr. Algirdo Ivinskio vardo premiją (The Ivinskis Memorial Prize), kuri praėjusiais metais buvo įteikta dviem, tyrimų srityje pasižymėjusiems studentams: Danieli Campbell ir Paul Griffs. Ta proga psichologijos departamento vadovas prof. John Keats pabrėžė dr. A. Ivinskio nuopelnus psichologijoje. Tai buvo gabus ir darbštus mokslininkas, kurio reikšmingus darbus nutraukė ankstyva mirtis.

Algirdas Ivinskis gimė 1931 m. Kaune. Karo metu su tėvais pasitraukė į Vokietiją, o vėliau emigravo į Australiją. Baigęs Queensland universitetą 1961 m., dirbęs kaip psichologas valstybinėse įstaigose, nuo 1965 m. dėstė psichologiją ir vadovavo tyrimams Newcastle universitete, ten įsigydamas ir doktoratą. Mirė 1983 m. balandžio 23 d., palikdamas žmoną Jūrąte, dukras – Vidą ir Mariną. Tai vienintelis lietuvis mokslininkas Australijoje, kurio pagerbimui įkurta akademine premija. („Mūsų pastogė“, 1994.12.12).

MOKYKLOS PASIRODYMAS

Vyskupo Motiejaus Valančiaus lit. mokykla, veikianti Hamiltono, Ont. Kanadoje, gruodžio 18 d. Hamiltono Jaunimo centre vaidino lemontiškas Rasos Poskočimienės veikaluką „Silkių sonata“. Vaidinimą stebėjo mokiniai, jų tėveliai, artimieji ir „Širvintos-Nemuno“ tunto skautai. Po vaidinimo skautai ir skautės vadovavo KLČių susikaupimui, o vėliau visa Hamiltono lietuviškoji šeima valgė bendrą vakarienę, giedojo kalėdines giesmes, vaikus apdovanojo Kalėdų senis.

PARAPIJOS SUSIRINKIMAS MONTREALYJE

Aušros Vartų lietuvių parapijos metinis susirinkimas įvyko sausio 8 d. Dalyvavo daug parapijiečių ir klebonas kun. Juozas Aranauskas, kuris susirinkimą pradėjo malda. Parapija laikosi gerai, klebonas džiaugiasi, turėdamas gerą pagalbininką, kun. Kazimierą Ambrašą. Senasis parapijos komitetas pasiūlo dar vienus metus savo pareigose. Jį sudaro: A. Jonelis, E. Krasowski, V. Gvyis, B. Niedvaras, E. Dainius ir Romas Otto.

NAUJA VALDYBA

Colorado LB apylinkė išrinko naują valdybą. Naujai išrinktieji yra: Arvidas Jarašius, Juozas Kalėda, Petras Kazlas, Algis Liepas ir Aleksas Špokas. Kol kas valdyba dar nepasiskirsčiusi pareigomis.